

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS BALAK • MAAMAR 3

לא הביט און ביעקב כו'

« Il n'a pas aperçu d'iniquité en Yaakov »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/balak/3/

1 לא הביט און ביעקב כו'. הנה יש ב' בחי' ומדרגות למעלה בחינת יעקב ובחינת ישראל [וע' בזהר בלק דר"י [דרבינו יצחק] ע"ב ובפ' וישלח דקע"ד א'] שהם ג"כ ב' בחינות שונות בעבודת ה' באדם בחי' עבד ובחינת בן.

« Il n'a pas vu d'iniquité en Yaakov », etc. Or, il existe en haut deux niveaux et degrés : le niveau de Yaakov et le niveau de Yisrael [voir à ce sujet le Zohar, Balak, 210b, et Vayichla'h, 174a] ; ils correspondent également à deux niveaux distincts dans le service de D.ieu par l'homme : celui du serviteur et celui du fils.

היינו בחי' יעקב הוא בחי' עבד כמ"ש שמע אלי יעקב עבדי [וע' בזהר קדושים דפ"ו ע"א] ובחי' ישראל הוא בחי' בן כמ"ש בני בכורי ישראל.

Ainsi, le niveau de Yaakov est celui du serviteur, comme il est écrit : « Écoute-Moi, Yaakov, Mon serviteur » (voir aussi le Zohar, Kedochim, 86a) ; et le niveau de Yisrael est celui du fils, comme il est écrit : « Mon fils, Mon premier-né, Yisrael. »

2 ולהבין זה צ"ל תחלה פ"י וענין עבד דהיינו מה שמצינו לשון עבודה שאנחנו עובדים לו ית' כמ"ש ועבדתם את ה' אלקיכם תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך. וכתוב ולעבדו בכל לבבכם. עבדו את ה'.

Pour comprendre cela, il faut d'abord [expliquer] le sens et la nature du « serviteur » : c'est-à-dire [le fait] que nous trouvons le terme « service » (avoda), [pour désigner] le fait que nous Le servons, béni soit-Il, comme il est écrit : « Vous servirez Havaya, votre D.ieu » ; [et] « Parce que tu n'as pas servi Havaya, ton D.ieu » ; et il est écrit : « Et pour Le servir de tout votre cœur » ; [et] « Servez Havaya ».

3 והנה לשון עבודה הוא ענין תיקון ושירות שהעבד משרת לרבו ומתקן לו דבר שהרי הרב צריך לתיקון ושירות זה ואיך שייך לומר כן לגבי הקב"ה שהוא ית' שלימו דכולהו וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] לזולתו ח"ו [חס ושלום].

Or, le terme « service » désigne le fait de réparer et de servir : le serviteur sert son maître et répare quelque chose pour lui, puisque le maître a besoin de cette réparation et de ce service. Mais comment peut-on dire cela du Saint béni soit-Il, qui, béni soit-Il, est « la perfection de tout » et n'a besoin de rien en dehors de Lui-même, à D.ieu ne plaise ?

כי ממך הכל כתיב ומקרא מלא כתיב אם צדקת מה תתן לו כו'. אך הענין דהנה ידוע המאמר נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים.

Car il est écrit: «Car tout vient de Toi»; et un verset explicite dit: «Si tu es juste, que Lui donnes-tu?», etc. Mais voici l'explication: la parole est bien connue: «Le Saint béni soit-Il a désiré avoir une demeure dans les mondes inférieurs.»

כי הנה באמת אני הוי' לא שניתי שאין שום שינוי אצלו ית' בין קודם שנברא העולם שהיה הוא ושמו בלבד כמה אלפים ורכבות שנה קודם בריאת העולם.

Car, en vérité, «Moi, Havaya, Je n'ai pas changé»: il n'y a absolument aucun changement en Lui, béni soit-Il, entre l'époque antérieure à la création du monde, où seuls existaient Lui et Son Nom, pendant de nombreux milliers et myriades d'années avant la création du monde,

(וכמ"כ [וכמו כן] קודם התהוות בחי' הזמן שהזמן ג"כ נברא ומחודש רק שהיה סדר זמנים קודם בריאת עוה"ז והיינו מעת אצילות והתהוות עולמות הרוחניים כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער עגולים ויושר.

(et de même avant l'apparition du temps, car le temps aussi est créé et renouvelé; seulement, il existait un ordre temporel avant la création de ce monde, à savoir à partir de l'émanation d'Atsilout et de l'apparition des mondes spirituels, comme il est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar Iggulim veYosher (la Porte des cercles et de la ligne);

אבל קודם לזה לא היה שייך שום סדר זמנים שהוא ית' למעלה מהזמן לגמרי) וכן יהיה אחר שיחבר העולם.

mais auparavant, aucun ordre temporel ne pouvait s'appliquer, car Lui, béni soit-Il, est entièrement au-dessus du temps) et il en sera de même après la destruction du monde.

וגם עתה בזמן בריאת העולם וקיומו הנה קמיה ית' כולא ממש כלא חשיב כמו קודם שנברא העולם ממש רק זהו קמיה דוקא.

Et même maintenant, au temps de la création et de l'existence du monde, devant Lui, béni soit-Il, tout est véritablement considéré comme rien, exactement comme avant la création du monde; seulement, cela vaut «devant Lui» précisément.

אבל אצלנו העולם נחשב ליש ודבר בפ"ע [בפני עצמו] ומסתיר אלקות שלכך נקרא בשם עולם ע"ש ההעלם שמעלים אלקות ומסתירו.

Mais à nos yeux, le monde est considéré comme une réalité (yech), comme une chose existant par elle-même, et il dissimule la Divinité; c'est pourquoi il est appelé olam (monde), mot apparenté à he'elem (dissimulation), car il dissimule et cache la Divinité.

4 ותכלית בריאת העולם הוא שנתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים פי' כי העוה"ז הוא העולם היותר תחתון שהעולם בו יותר והחשך כפול ומכופל [ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] פי' חקת בדי"ה על כן יאמרו המושלים. מענין זה.

Le but de la création du monde est que le Saint béni soit-Il a désiré avoir une demeure dans les mondes inférieurs. Cela signifie que ce monde-ci est le monde le plus bas, où la dissimulation est la plus grande et où l'obscurité est double et redoublée (et voyez ce qui est écrit plus haut, dans la paracha de 'Houkat, dans le discours commençant par « C'est pourquoi ceux qui parlent en paraboles disent », à ce sujet).

5 וע"ל ר"פ שלח] וזהו פי' בתחתונים כי אין שייך מעלה ומטה לגבי הקב"ה שאינו בגדר מקום ח"ו [סח ושלום] אלא תחתונים ר"ל [רוצה לומר] עוצם ריבוי ההעלם והסתר ע"י צמצוצים רבים כו' והוא העולם השפל.

Et voir plus haut, au début de la paracha Chela'h.) Tel est le sens de «dans les mondes inférieurs»: car les notions de «supérieur» et d'«inférieur» ne s'appliquent pas au Saint béni soit-Il, qui n'est pas soumis aux limites de l'espace, à D.ieu ne plaise. Les «mondes inférieurs» désignent plutôt l'intensité de l'abondance de la dissimulation et de l'occultation produites par de nombreux tsimt-soumim, etc.; il s'agit du monde inférieur.

6 ושם דוקא יהיה בחי' דירה והתגלות אלקותו ית' בידיעה שלנו ג"כ כמו שהוא למעלה בידיעה עליונה דכולא קמיה

Et c'est précisément là qu'il y aura une demeure et une révélation de Sa divinité, qu'Il soit béni, dans notre connaissance également, comme c'est le cas en haut, dans la connaissance supérieure, où « tout devant Lui

כלא חשיב ולזה היה תכלית המכוון בבריאת העולם הגם שאין מושג לנו הטעם שנתאוה לזה רק שכך עלה ברצונו.

est considéré comme rien ». Telle était l'intention ultime de la création du monde, bien que la raison pour laquelle Il l'a désiré ne nous soit pas compréhensible ; c'est simplement ainsi que cela s'est élevé dans Sa volonté.

אך עכ"ז [עם כל זה] לזאת היה הכונה בודאי ואיך ממשיכים גילוי זה ודירה זו בתחתונים הוא ע"י בחי' אתכפיא ואתהפכא כמשל המלך ב"ו [בשר ודם] שרוצים לעשות לו דירה נאה שצריכים לפנות ההיכל מכל לכלוך וטינוף כו'

Cependant, malgré cela, telle était certainement l'intention. Et comment faire descendre cette révélation et cette demeure parmi les mondes inférieurs ? Par les niveaux d'itkafya et d'it'hap'ha (soumission et transformation), comme dans l'image d'un roi de chair et de sang pour lequel on souhaite aménager une belle demeure : il faut débarrasser le palais de toute saleté et de toute souillure, etc.,

ואח"כ לסדר שם כלים נאים מטה ושולחן כסא ומנורה כן עבודת האדם כמ"ש ויניחהו בג"ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה.

puis y disposer de beaux meubles : « un lit, une table, une chaise et une lampe ». Il en va ainsi du service de l'homme, comme il est écrit : « Il le plaça dans le Gan Eden pour le travailler (le'ovdah) et le garder. »

7 וארז"ל [ואמר רבותינו זכרונם לברכה] לעבדה זו רמ"ח מ"ע [מצות עשה] ולשמרה זו שס"ה ל"ת [לא תעשה] דהיינו הל"ת [הלא תעשה] הם לבער הרע ובערת הרע מקרבך שלא יהיה שום לכלוך

Et nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Pour la travailler » : ce sont les 248 commandements positifs ; « et pour la garder » : ce sont les 365 interdictions. Autrement dit, les interdictions servent à éliminer le mal : « Tu élimineras le mal du milieu de toi », afin qu'il ne subsiste aucune saleté

וטינוף ח"ו [חס ושלוש] והמ"ע [והמצות עשה] הם עד"מ תיקון וסידור כלים נאים שע"י יהיה הדירה בתחתונים שהוא ענין גילוי והמשכת אור א"ס ב"ה למטה (לע"ל [לעתידי לבוא] ועתה ההמשכה בעולם).

ni aucune souillure, à D.ieu ne plaise ; et les commandements positifs sont, par analogie, la réparation et la disposition de beaux meubles, grâce auxquelles il y aura une demeure dans les mondes inférieurs, c'est-à-dire la révélation et la diffusion vers le bas de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il (dans les Temps futurs ; à présent, cette diffusion se fait de manière cachée).

וזהו שנק' עבודה לשון תיקון היינו שע"י עבודתנו אנו ממשיכים שיהיה הגילוי למטה שאנו מתקנים תיקון זה ע"י עבודתנו [ועמ"ש מענין עבודה בביאור ע"פ ראיתי

C'est pourquoi cela s'appelle avoda (service), terme qui signifie réparation : par notre service, nous attirons vers le bas la révélation, car c'est par notre service que nous effectuons cette réparation. [Et voyez ce qui est écrit au sujet du service dans l'explication du verset «J'ai vu,

והנה מנורת זהב שכדי להמשיך הגילוי גם למטה מוכרח להיות ההמשכה מלמעלי [מלמעלה] מסדר ההשתלשלות ומלמעלה משרש האור והחיות הנמשך בהעולמות כו'

et voici une ménora d'or» : pour que la révélation soit également diffusée vers le bas, il faut nécessairement que cette diffusion provienne d'au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), et d'au-dessus de la racine de la lumière et de la force vitale qui se diffusent dans les mondes, etc. ;

ועמ"ש ע"פ ואלה המשפטים בפ"י שש שנים יעבוד וע"פ לא תהיה משכלה בפ"י ועבדתם את ה' אלקיכם כו'

et voyez ce qui est écrit sur le verset «Et voici les ordonnances», au sujet du sens de «Six années il servira» ; et sur le verset «Aucune ne fera de fausse couche», au sujet du sens de «Vous servirez Havaya, votre D.ieu», etc. ;

ובפ' שלח ע"פ וימצאו איש מקושש עצים בענין פ"י פולחנא דרחימותא כו' ובפ' שמות בד"ה קול דודי בענין עבודה קשה כו' ובכל עבודה בשדה]

et dans la paracha Chela'h, sur le verset «Ils trouvèrent un homme qui ramassait du bois», au sujet du sens de «service par amour» (poul'hana dir'himouta), etc. ; et dans la paracha Chemot, dans le maamar qui commence par «La voix de mon bien-aimé», au sujet du «dur labeur», etc., «et tout travail dans les champs».]

וזהו ענין רמ"ח פקודין רמ"ח אברים דמלכא שהם כלים להשראת אור א"ס ב"ה כמו שהאברים הם כלים לאור וחיות הנפש וזהו שאנו מברכים אשר קדשנו במצותיו כו':

Tel est le sens de l'enseignement selon lequel «les 248 commandements sont les 248 membres du Roi» : ils sont des réceptacles destinés à accueillir la Lumière infinie, béni soit-Il, tout comme les membres sont des réceptacles pour la lumière et la force vitale de l'âme. C'est pourquoi nous bénissons : «Qui nous a sanctifiés par Ses commandements», etc.

8 ב והנה עבודה שכלב זהו תפלה והיא דרבנן ואינה ממנין המצות דאורייתא כדמשמע בגמ' [בגמרא] בפ"ג

[בפרק ג'] דברכות (ד"כ ע"ב)

2. Or, «le service du cœur, c'est la prière»; elle relève de l'institution rabbinique et ne figure pas au nombre des commandements de la Torah, comme cela ressort de la Guemara, au troisième chapitre de Berakhot (20b).

[ועיין במ"א ס"י ק"ו] וצ"ל זה דהלא רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] במשנה וגמרא פ"ב [פרק ב'] דברכות ד"ו

החמירו הרבה יותר בכוונת התפלה אפילו מכוונת ק"ש [קריאת שמע] הנמנית ראשונה בתרי"ג מצות

דאורייתא [דאורייתא]

[Et voyez le Maguen Avraham, section 106.] Il faut comprendre ceci : nos Sages, de mémoire bénie, dans la Michna et la Guemara du deuxième chapitre de Berakhot, folio 16, n'ont-ils pas été beaucoup plus exigeants quant à l'intention (kavana) dans la prière que quant à l'intention dans la récitation du Chema, qui figure en premier parmi les 613 commandements de la Torah ?

והיינו מפני שהיא דברים העומדים ברומו של עולם בפ"ק [בפרק קמא] דברכות (ד"ו ע"ב) [ועמ"ש בפ' ויחי

ע"פ יהודה אתה ועמ"ש ג"כ מענין התפלה בד"ה שימני

C'est parce que la prière concerne «des choses qui se tiennent au sommet du monde» (premier chapitre de Berakhot, 6b). [Et voyez ce qui est écrit dans la paracha Vayé'hi, sur le verset «Yehouda, toi», ainsi que ce qui est également écrit au sujet de la prière dans le discours qui commence par «Place-moi»

כחותם ובפ' בראשית סד"ה השמים כסאי ובפ' בהר ע"פ את שבתותי תשמרו ובפ' חקת בענין תבנה

ותכונן עיר סיחון כו'] וא"כ מהו שאינה ממנין המצות.

comme un sceau», ainsi que dans la paracha Béréchit, à la fin du discours qui commence par «Les cieux sont Mon trône», dans la paracha Behar, sur le verset «Vous observerez Mes Chabbatot», et dans la paracha 'Houkat, à propos de «Que la ville de Si'hon soit bâtie et établie», etc.] Si tel est le cas, pourquoi la prière ne figure-t-elle pas au nombre des commandements ?

והענין יובן בהקדים כי הנה י"ח ברכות דשמ"ע [דשמונה עשרה] הן כנגד ח"י חוליות השדרה שבתוכן נמשך

החיה"ש [החוט השדרה] כנודע מהזהר ובגמ' [ובגמרא] ברכות (דכ"ח ע"ב).

On le comprendra en introduisant d'abord ceci : les dix-huit bénédictions de la Chemoné Esré correspondent aux dix-huit vertèbres de la colonne vertébrale, à l'intérieur desquelles passe la moelle épinière, comme on le sait d'après le Zohar et la Guemara, Berakhot (28b).

והנה עד"מ באדם יש בגופו רמ"ח אברים הנמנין במשנה ספ"ק [סוף פרק קמא] דאהלות שלשים כפיסת הרגל כו' ח"י חוליות השדרה כו'.

Or, à titre de comparaison, le corps humain compte 248 membres, énumérés dans la Michna, à la fin du premier chapitre d'Ohalot: «trente dans la plante du pied», etc., «dix-huit vertèbres dans la colonne vertébrale», etc.

אך החוט השדרה עצמו הנמשך בתוך החוליות אינו ממנין האברים ועכ"ז [ועם כל זה] הוא המעמיד ומקיים את כל האברים שמבריה מן הראש עד הירכיים

Mais la moelle épinière elle-même, qui passe à l'intérieur des vertèbres, ne figure pas au nombre des membres; pourtant, elle soutient et maintient tous les membres, car elle s'étend de la tête jusqu'aux cuisses,

ועל ידו נמשך החיות מהמוחין לכל האברים שהאברים מחוברים בצלעות והצלעות בחוליות והחוליות בחוט השדרה והחוט אינו בכלל האברים רק שהוא המקשר כו' ומתחיל מהמוח ומתפשט עד הרגלים

et c'est par elle que la force vitale se transmet du cerveau à tous les membres: les membres sont reliés aux côtes, les côtes aux vertèbres, et les vertèbres à la moelle épinière. La moelle n'est pas comprise parmi les membres, mais c'est elle qui les relie, etc.; elle prend naissance dans le cerveau et s'étend jusqu'aux pieds.

ולכן אם נפסק חוט השדרה כו'. כמ"כ [כמו כן] הנמשל בבחי' המצות שהם רמ"ח אברים דמלכא הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מצות צריכות כוונה.

C'est pourquoi, si la moelle épinière est sectionnée, etc. De même, dans l'analogie, les commandements, qui sont les 248 membres du Roi: nos Sages, de mémoire bénie, ont dit: «Les commandements requièrent une intention.»

9 והכוונה היינו בחי' התפלה שהיא בחי' כוונה ופנימית להמצות והיא עיקר המעמיד ומקיים את הרמ"ח מ"ע [מצות עשה] והיא כמשל החוט השדרה שהוא המעמיד ומקיים את האברים אע"פ [אף על פי] שהוא בעצמו אינו ממנין רמ"ח אברים.

L'intention désigne le niveau de la prière, qui est l'intention et la dimension intérieure (pnimiyout) des mitsvot; elle est l'élément essentiel qui soutient et maintient les 248 commandements positifs, à l'image de la moelle épinière qui soutient et maintient les membres, bien qu'elle ne fasse pas elle-même partie des 248 membres.

10 והענין שעיקר המכוון בתפלה הוא שמבקשים שיהיה אור א"ס ב"ה שלמעלה מהשתלשלות ברוך ונמשך למטה בבחי' ההשתלשלות.

L'explication est que l'intention essentielle de la prière est de demander que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), soit « bénie » (baroukh) et attirée vers le bas, dans le niveau de l'enchaînement descendant des mondes.

וזהו ברוך אתה הוי' היינו שמבקשים שיהיה התהוות והמשכת שם הוי' מבחי' אתה שהוא אור א"ס שלמעלה מעלה משם הוי' כי שם הוי' מורה על השתלשלות המדרגות יו"ד צמצום ה' התפשטות וי"ו המשכה כו'

C'est là le sens de « Béni sois-Tu, Havaya » : nous demandons que le Nom Havaya prenne existence et soit attiré depuis le niveau de « Toi », qui est la Lumière infinie, bien au-dessus du Nom Havaya. En effet, le Nom Havaya indique l'enchaînement des degrés : le youd est la contraction, le hé l'expansion, le vav l'attraction vers le bas, etc.

ובחי' ההארה הנמשך בהשתלשלות מדרגות אלו הוא הארה מצומצמת לבד לגבי האור א"ס שלמעלה מהשתלשלות [ועמ"ש בפי' שלח ע"פ אני הוי' אלקיכם בענין שמו הגדול כו']

Or, le rayonnement qui est attiré à travers l'enchaînement descendant de ces degrés n'est qu'un rayonnement contracté par rapport à la Lumière infinie qui se situe au-dessus de l'enchaînement. [Et voyez ce qui est écrit dans la paracha de Chela'h, à propos du verset « Je suis Havaya, votre D.ieu », au sujet de « Son grand Nom », etc.,

ובענין והיה הוי' לי לאלקים] וזהו ענין הבקשות בשמו"ע [בשמונה עשרה] היינו שיהיה ברכה והמשכה הארה רבה ועצומה מלמעלה מסדר ההשתלשלות דהיינו ברוך אתה

et au sujet de « Havaya sera mon D.ieu ».] Tel est le sens des demandes de la prière de la Chemoné Essré : qu'il y ait une bénédiction et l'attraction d'un rayonnement immense et puissant depuis au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes, c'est-à-dire « Béni sois-Tu »,

והיינו בבחי' שם הוי' [ועמ"ש במ"א בפי' ממעמקים קראתיך הוי' וע' בע"ח [בעץ חיים] שכ"ב ספ"ה בענין ד' כריעות וד' זקיפות שבשמו"ע [שבשמונה עשרה] ובפע"ח [ובפרי עץ חיים] ורופא חולי עמו ישראל

et cela dans le niveau du Nom Havaya. [Voyez ce qui est écrit ailleurs sur le sens de « Des profondeurs je T'ai appelé, Havaya » ; voyez également Etz Chaim, Sha'ar 22, fin du chapitre 5, au sujet des quatre inclinaisons et des quatre redressements de la Chemoné Essré, ainsi que Pri Etz Chaim.] Et « Qui guérit les malades de Son peuple Israël »

ומברך השנים עד"מ הוא הכלי שבו מתגלה אלקות ו ית' למטה בגשמיות כשנותן חיים ובריאות לחולים וברכה ע"פ האדמה כו' ועמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] קרוב לסופו בד"ה

et « Qui bénit les années » sont, par exemple, les réceptacles dans lesquels Sa divinité, béni soit-Il, se révèle ici-bas, dans la matérialité, lorsqu'Il donne vie et santé aux malades et bénit la surface de la terre, etc. Voyez aussi ce qui est écrit dans Iggeres HaKodesh, vers la fin, dans le passage qui commence par

להבין מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שהתפלה היא המשכת אור א"ס ב"ה לבי"ע דווקא לא בדרך התלבשות בלבד רק האור ממש לשנות הנבראים מכמות

« Pour comprendre ce qui est écrit dans Pri Etz Chaim » : la prière consiste à attirer la Lumière infinie, béni soit-Il, dans Béria, Yetsira et Assiya précisément, non pas seulement par la voie de l'enveloppement, mais par la lumière elle-même, afin de transformer les êtres créés de ce qu'ils sont

שהם שיתרפא החולה וירד הגשם משמים לארץ ויולידה ויצמיחה משא"כ בתורה ומצות שאין שינוי בקלף התפילין כו' ע"ש נמצא שכל בקשות שבשמו"ע [שבשמונה עשרה] הם כלים לגילוי אלקותו ית' ממש למטה.

— à savoir, que le malade guérisse et que la pluie descende du ciel sur la terre, « pour qu'elle produise et fasse pousser » —, contrairement à la Torah et aux mitsvot, qui n'entraînent aucun changement dans le parchemin des téfilines, etc. Voyez là-bas. Il s'ensuit que toutes les demandes de la Chemoné Essré sont des réceptacles pour la révélation effective de Sa divinité, béni soit-Il, ici-bas.

11 ועוד כידוע ומבואר בזהר דלית ברכתא שריא באתר ריקניא דהיינו שא"א להיות המשכת האור אלא אם כן יש כלים שישרה בהן

De plus, comme on le sait et comme l'explique le Zohar, «la bénédiction ne réside pas dans un lieu vide»: autrement dit, la lumière ne peut être attirée vers le bas que s'il existe des réceptacles dans lesquels elle puisse résider.

לכן אנו מבקשים ענינים רפואות החולי וברכת השנים וכן כל הברכות דשמו"ע [דשמונה עשרה] שהם כלים שבהם יהיה השראת אור א"ס.

C'est pourquoi nous demandons des choses précises, la guérison des maladies et la bénédiction des années, ainsi que toutes les bénédictions de la Chemoné Essré, qui sont des réceptacles dans lesquels résidera la Lumière infinie (Or Ein Sof).

אבל עיקר המכוון הוא בא"י [ברוך אתה ה'] שיהיה המשכת אור א"ס וע' בת"ז [בתיקוני זוהר] תיקון ו' וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שח"י ברכות דצלותא הם כנגד ח"י חוליות שבשדרה ר"ל [רוצה לומר] שהם כלים להמשכת וגילוי האור א"ס הנמשך ע"י התפלה

Mais l'intention essentielle se trouve dans «Béni sois-Tu, Havaya»: que la Lumière infinie soit attirée vers le bas (voir le Tikkunei Zohar, Tikkoun 6). C'est ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont enseigné: les dix-huit bénédictions de la prière correspondent aux dix-huit vertèbres de la colonne vertébrale; autrement dit, elles sont des réceptacles pour l'attraction vers le bas et la révélation de la Lumière infinie, attirée vers le bas par la prière,

כמו שהחוליות הם כלים לחוט השדרה הנמשך ממוח שבראש לתוכן ונקרא ע"פ הקבלה המשכת המוחין

tout comme les vertèbres sont des réceptacles pour la moelle épinière, qui descend du cerveau situé dans la tête jusque dans les vertèbres; selon la Kabbale, cela s'appelle l'attraction vers le bas des mo'hin,

וכמו בחוט השדרה נמשך מוח וע"פ חסידות נקרא המשכת הדעת התגלות אלהות למטה כמו למעלה.

tout comme le cerveau [la substance cérébrale] descend dans la moelle épinière; selon la 'Hassidout, cela s'appelle l'attraction vers le bas de Daat (connaissance): la révélation de la divinité ici-bas comme en haut.

[והשתא אתי שפיר דלכאורה מהגמרא יש סתירה למשנ"ת [למה שנתבאר] דהטעם שהתפלה אינה ממנין רמ"ח מ"ע [מצות עשה] לפי שהיא בח"י חוה"ש [חוט השדרה] שאינו ממנין רמ"ח אברים

[On comprend désormais bien les choses; car, à première vue, la Guemara semble contredire ce qui a été expliqué: si la prière ne figure pas dans le décompte des 248 commandements positifs, c'est parce qu'elle est du niveau de la moelle épinière, qui ne figure pas dans le décompte des 248 membres;

והרי הגמרא אמרה שח"י ברכות דשמו"ע [דשמונה עשרה] הם כנגד ח"י חוליות השדרה והחוליות הם ממנין רמ"ח אברים כנזכר לעיל בשם המשנה דאהלות.

or la Guemara a dit que les dix-huit bénédictions de la Chemoné Essré correspondent aux dix-huit vertèbres de la colonne vertébrale, et que les vertèbres figurent dans le décompte des 248 membres, comme cela a été mentionné plus haut au nom de la Michna d'Oholot.]

אך הענין מובן ממשנ"ת [ממה שנתבאר] דבתפלה יש ב' דברים היינו א' הוא עיקר המכוון בהתפלה והוא מה שמבקשים בא"י [ברוך אתה ה'] שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה.

Cependant, la réponse ressort de ce qui a été expliqué : la prière comporte deux éléments. Le premier est son intention essentielle : ce que nous demandons dans « Béni sois-Tu, Havaya », à savoir que la Lumière infinie, béni soit-Il, soit révélée.

12 והבי' הן הבקשות עצמן להיות רופא חולים ומברך השנים שהן רק כלים לאור ההמשכה והכלים הן בחי' ח"י ברכות

Et la seconde [partie] consiste en les demandes elles-mêmes : qu'Il soit « Celui qui guérit les malades » et « Celui qui bénit les années » ; elles ne sont que des réceptacles pour la lumière qui est attirée vers le bas, et les réceptacles correspondent au niveau des dix-huit bénédictions,

כמו שחוליות השדרה הן י"ח והן כלים לחוט השדרה שהיא עיקר החיות כמ"ש בפא"ט [בפרק אלו טריפות] שבו תלוי הטריות משא"כ נשבר השדרה ולא נפסק החוט שלה כשרה לפי שעיקר החיות הוא בהחוט עצמו.

de même que les vertèbres de la colonne vertébrale sont au nombre de dix-huit et constituent des réceptacles pour la moelle épinière, qui est la principale force vitale, comme il est écrit dans le chapitre Eilu Tereifos, puisque c'est d'elle que dépend le statut de tereifa ; en revanche, si la colonne vertébrale est brisée mais que sa moelle n'est pas sectionnée, [l'animal] est cachère, car la force vitale essentielle réside dans la moelle elle-même.

13 וע' בפרדס בסופו שער ל"א פ"ח [פרק ח'] בענין ח"י חוליות שהם נגד ג' ווי"ן דויסע ויבא ויט ג' אבות חג"ת [חסד גבורה תפארת] שהם כלים לבחי' הדעת הנמשך לתוכן ממוח הדעת ע"י חוט השדרה כו'

Et voyez le Pardes, vers la fin, Sha'ar 31, chapitre 8, au sujet des dix-huit vertèbres : elles correspondent aux trois vav de Vayisa, Vayavo et Vayet, aux trois patriarches, 'Hessed, Guevoura et Tiferet, qui sont des réceptacles pour le niveau de Daat (connaissance) qui se prolonge en elles depuis le cerveau de Daat, par l'intermédiaire de la moelle épinière, etc.

ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בפ' יתרו בד"ה אלפי שנאן שהן בחי' ב' טיתין דמט"ט [דמטטרוין] ט"ס [ט' ספירות] מלמעלה למטה וט"ס [וט' ספירות] מלמטה למעלה והט"ס [והט' ספירות] הן ג"כ

Et voyez ce qui est écrit plus haut, dans la paracha de Yitro, dans le discours qui commence par « Des milliers de chinan » : elles sont le niveau des deux tet de Metatron, neuf Séfirot de haut en bas et neuf Séfirot de bas en haut ; et les neuf Séfirot aussi sont

רק בחיי כלים להמשכת האור מא"ס ב"ה שהוא בחי' נשמה להן כמאמר הת"ז [התיקוני זהר] וההיא נביעו איהו כנשמתא לגופא כו'.

seulement des réceptacles destinés à recevoir la lumière de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, qui est pour elles comme une âme, ainsi qu'il est dit dans le Tikkunei Zohar : « Et ce flux est comme l'âme pour le corps », etc.

14 וא"כ מ"ש בגמרא דח"י ברכות הם כנגד ח"י חוליות כוונתם שלכך תקנו ח"י ברכות שהם ח"י כלים דייקא כנגד ח"י חוליות כו'

Ainsi, ce qui est dit dans la Guemara — que les dix-huit bénédictions correspondent aux dix-huit vertèbres — signifie que c'est pour cette raison qu'ils ont institué dix-huit bénédictions, qui sont précisément dix-huit réceptacles, correspondant aux dix-huit vertèbres, etc.

אבל עיקר המכוון שבמצות התפלה שיהיה המשכת אור א"ס ב"ה בכ לים הנ"ל הוא עד"מ בחי' החוה"ש [החוט השדרה] עצמו שנמשך מן המוח שבראש למטה.

Mais l'intention essentielle de la mitsva de la prière — que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, soit attirée dans les réceptacles mentionnés plus haut — est, par analogie, le niveau de la moelle épinière elle-même, qui descend du cerveau situé dans la tête.

15 וכך הוא ענין המשכת אור א"ס מבחי' שלמעלה מהשתלשלות להתלבש בבחי' השתלשלות כו'. ולכן א"ש [אתי שפיר] דאינה ממנין רמ"ח מ"ע [מצות עשה].

Ainsi en va-t-il de l'attraction de la Lumière infinie (Or Ein Sof) depuis le niveau qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), afin qu'elle s'enveloppe dans le niveau de l'enchaînement descendant des mondes, etc. C'est pourquoi il est bien [compris] qu'elle ne fait pas partie du décompte des 248 commandements positifs.

דהיינו שהח"י חוליות הם רק כלים אבל היא עצמה בחי' חוה"ש [חוט השדרה]. תדע דאל"כ [דאם לא כן] הנאמר שהתפלה נמנית בח"י מצות מתרי"ג שהרי ח"י חוליות הם ח"י אברים במנין רמ"ח.

Autrement dit, les dix-huit vertèbres ne sont que des réceptacles, tandis qu'elle-même est le niveau de la moelle épinière. Vous le savez [ainsi] : car sinon, faudrait-il dire que la prière est comptée parmi les 613 commandements à raison de dix-huit commandements, puisque les dix-huit vertèbres sont dix-huit membres dans le décompte des 248 ?

א"ו [אלא ודאי] התפלה עצמה היא בחי' חוה"ש [חוט השדרה] רק שנמשך בחי' כלים הנ"ל ומאן דלא כרע במודים נעשה שדרתו נחש לפי שעל ידי הכריעות וההשתחוואות

Il faut donc dire que la prière elle-même est le niveau de la moelle épinière, et qu'elle est seulement attirée dans les dix-huit réceptacles mentionnés plus haut. Et « celui qui ne s'incline pas à Modim, sa colonne vertébrale devient un serpent », car c'est par les inclinaisons et les prosternations

שהוא בחי' הביטול וזהו ענין מודים הודאה וביטול ע"י דוקא ממשיכים האור בהכלים ח"י חוליות השדרה

— qui expriment l'annulation de soi (bitoul) — et c'est là le sens de Modim : reconnaissance et annulation de soi. C'est précisément par ce moyen que la lumière est attirée dans les réceptacles, les dix-huit vertèbres de la colonne vertébrale.

ולכן איתא בזהר (משפטים ד"ק ע"א ובפ' שלח דקס"ד ע"א) דמאן דלא כרע במודים אינו חי לעתיד
C'est pourquoi il est dit dans le Zohar (Michpatim, 100a, et dans Parachat Chela'h, 164a) que celui qui ne s'incline pas à Modim ne vivra pas au Temps à venir,

כמו שהביא הפר"ח [הפרי חדש] בא"ח [באורח חיים] סי' קי"ג והיינו לפי שאינו ממשיך חיות ונשמה בבחי' ח"י שהם ח"י חוליות כו']:

comme le rapporte le Pri 'Hadach dans Orah 'Haïm, section 113 ; cela s'explique par le fait qu'il n'attire pas la force vitale et l'âme dans le niveau de « 'Haï » (dix-huit), c'est-à-dire dans les dix-huit vertèbres, etc.)

16 ג והנה ח"י חוליות הנ"ל הם כלים פנימיים ומהם מתפשט אח"כ האור בחיצוניות הכלים ומספר כולם

רמ"ח שהם רמ"ח מ"ע [מצות עשה] שנק' רמ"ח אברים דמלכא

3. Or, les dix-huit vertèbres mentionnées plus haut sont des réceptacles intérieurs, et la lumière se répand ensuite à partir d'elles dans la dimension extérieure (« hitsoniyout) des réceptacles ; leur nombre total est de 248, correspondant aux 248 mitsvot positives, appelées les 248 membres du Roi,

שהם בחיי אברים וכלים להמשכת האור [ועיין מה שכתוב מענין רמ"ח אברים וכלים בביאור על פי משה ידבר בפרשה יתרו] וזהו ענין הנזכר לעיל שהמצות צריכות כוונה והתפלה היא בחינת הכוונה בכלל.

car elles sont le niveau des membres et des réceptacles destinés à attirer la lumière [et voyez ce qui est écrit au sujet des 248 membres et réceptacles dans l'explication sur le verset «Moïse parlait», dans la paracha Yitro]. Tel est le sens de ce qui a été dit plus haut : les mitsvot requièrent une intention, et la prière est le niveau de l'intention dans son ensemble.

17 והענין כי אנו אומרים אשר קדשנו במצותיו שעל ידי המצות ממשיכים גילוי בחינת קדושה עליונה דאור א"ס למטה

L'explication est que nous disons : «Qui nous a sanctifiés par Ses commandements», car, par les commandements, nous attirons ici-bas une révélation du niveau de la sainteté suprême de la Lumière infinie (Or Ein Sof) ;

לכן צריכים כוונה כי המצוה היא האבר והכלי והכוונה הוא המשכת האור בתוך הכלי וכמ"ש בס"ב [בספר של בינונים] פל"ח בהג"ה [בהגהה] בשם הע"ח [העץ חיים]

c'est pourquoi ils requièrent une intention : la mitsva est le membre et le réceptacle, tandis que l'intention consiste à attirer la lumière dans le réceptacle, comme il est écrit dans Sefer Shel Beinonim, chapitre 38, dans la glose, au nom de Etz Chaim.

וזהו שבדרך כלל התפלה היא הכוונה לפי שבה ועל ידה נמשך כללות גילוי האור שזהו ענין ברכא דצלותא בא"י [ברוך אתה ה'] שממשיכים להיות ברוך ונמשך אתה אור א"ס ממש

Et c'est pourquoi, de manière générale, la prière est l'intention : car c'est en elle et par son intermédiaire que se réalise la révélation de la lumière dans son expression générale et collective. Tel est le sens des bénédictions de la prière : «Béni sois-Tu, Havaya»; nous attirons ainsi la lumière, afin que «Toi», la Lumière infinie elle-même, sois «béni» et attiré ici-bas ;

והיינו ע"י שם הוי' ואח"כ ע"י קיום המצות כל היום ממשיכים האור בפרט להתלבש במצוה פרטית שהיא אבר א' מרמ"ח אברים דמלכא (ועמ"ש ע"פ אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו)

et cela se fait par le Nom Havaya. Ensuite, en accomplissant les commandements tout au long de la journée, nous attirons la lumière de manière particulière, afin qu'elle s'enveloppe dans une mitsva particulière, qui est l'un des 248 membres du Roi (voir ce qui est écrit sur le verset : «Si vous marchez selon Mes statuts et gardez Mes commandements»);

והוא ממש כנ"ל במשל החוה"ש [החוט השדרה] שבו נמשך החיות מן המוחין אשר במוחין היא עיקר משכן והשראת הנשמה ומשם נמשך החיות בחוט השדרה הנמשך ממוח הדעת ואח"כ נמשך ממנו בכל רמ"ח אברים

et cela correspond exactement à ce qui a été dit plus haut dans l'analogie de la moelle épinière, par laquelle la force vitale est attirée depuis le cerveau : car le cerveau est le principal siège et lieu de résidence de l'âme, et de là, la force vitale est attirée dans la moelle épinière, qui s'étend depuis le cerveau de Daat (connaissance) ; ensuite, elle en est attirée dans les 248 membres.

וזהו ענין ברכת המצות שהיא בחי' הכוונה בפרט לכל מצוה בא"י [ברוך אתה ה'] אמ"ה [אלקינו מלך העולם] אשקב"ו [אשר קדשנו במצותיו וצונו] כו' שיהי' [שיהיה] נמשך המשכה זו באותו אבר וכלי מרמ"ח אברים דמלכא שהוא המצוה ההיא.

Tel est le sens de la bénédiction sur les mitsvot : elle constitue le niveau de l'intention particulière à chaque mitsva : « Béni sois-Tu, Havaya, notre D.ieu, Roi de l'univers, qui nous a sanctifiés par Ses commandements et nous a ordonné... » ; que cet influx soit attiré dans ce membre et ce réceptacle parmi les 248 membres du Roi qui correspond à cette mitsva.

18 ועמ"ש מענין גודל מעלת הכלים בביאור ע"פ וקבל היהודים. אך כללות הכוונה והמשכת האור זהו בחי' התפלה שהיא בחי' נשמה וחיות למעשה המצות

Et voyez ce qui est écrit au sujet de la grande valeur des réceptacles dans l'explication du verset « Et les Juifs acceptèrent ». Mais l'intention générale et collective et la diffusion de la lumière relèvent du niveau de la prière, qui est l'âme et la force vitale de l'accomplissement des mitsvot.

ולכן ההולדה להוליד בדומה לו ממש שהיא המשכה ממהות הנפש ועצמותה המלובשת במוחין הוא נמשך ע"י חוט השדרה דייקא.

C'est pourquoi la procréation, qui consiste à engendrer un être véritablement semblable à soi, est une diffusion provenant de l'essence et de l'être même de l'âme, revêtue dans le cerveau ; elle s'opère précisément par la moelle épinière.

19 וזהו ובדעת חדרים ימלאו חדרים הן הכלים שכללותן גי' בחי' חסד דין רחמים ר"ת [ראשי תיבות] חדר

Et c'est là [le sens de] « Par le Daat, les chambres sont remplies » : les « chambres » sont les réceptacles, qui, dans leur expression générale et collective, se répartissent en trois niveaux — 'Hessed, Din et Rachamim (bonté, jugement et miséricorde) — dont les initiales forment cheder (chambre) ;

וזהו ענין ג' קוין שהם כללות מעשה המצות על שלשה דברים העולם עומד כו' אך הן בחי' כלים וחדרים וכדי להיות חדרים ימלאו

et c'est là le sens des trois lignes, qui constituent l'ensemble de l'accomplissement des mitsvot : « Le monde repose sur trois choses », etc. Mais elles sont du niveau des réceptacles et des chambres ; et, pour que « les chambres soient remplies »,

דהיינו המשכת האור בהכלים זהו ע"י הדעת שהוא התפלה ולכן התחלת י"ב ברכות אמצעיות דתפלה הוא חונן הדעת כו' ועמ"ש ע"פ ואלה המשפטים.

c'est-à-dire pour que la lumière soit attirée dans les réceptacles, cela se fait par le Daat, qui est la prière. C'est pourquoi les douze bénédictions centrales de la prière commencent par : « Toi qui accordes généreusement la connaissance », etc. Voir aussi ce qui est écrit sur le verset : « Et voici les lois. »

20 ולכן התפלה אינה במנין המצות דאורייתא כי המנין שאנו מונין היינו הכלים והאברים אכן התפלה שהיא הכוונה אינה שייך למנותה בפ"ע [בפני עצמן]

C'est pourquoi la prière ne figure pas dans le décompte des commandements de la Torah : car le décompte que nous établissons porte sur les réceptacles et les membres, tandis que la prière, qui est l'intention, ne peut être comptée séparément,

כי היא נשמת הכלים וע"ד שכתב בע"ח [בעץ חיים] שכ"ב פ"א אות ד' בענין הדעת שאינו במנין ע"ס [עשר ספירות] כי אין אנו מונין אלא מה שיש בו כלי

car elle est l'âme des réceptacles. Cela rejoint ce qui est écrit dans Etz Chaim, Sha'ar 22, chapitre 1, paragraphe 4, au sujet de Daat (connaissance) : il ne figure pas dans le décompte des dix Séfirot, car nous ne comptons que ce qui possède un réceptacle,

אבל הדעת בחי' נשמה בלי כלי כו' ע"ש ועמ"ש בפ"י לשון כוונה ע"פ צוארך בחרוזים.

mais Daat est le niveau d'une âme sans réceptacle, etc. Voir là-bas. Voir également ce qui est écrit sur le sens du mot kavanah (intention), à propos du verset «Ton cou est orné de rangées de perles».

אך הנה ענין מעלת תלמוד תורה שכנגד כולן היינו שהיא בחינת פנימית הכלים והמצות הם חיצוניות הכלים צדקה וגמ"ח [וגמילות חסדים] חסד דרועא ימינא כו'

Cependant, en quoi consiste la supériorité de l'étude de la Torah, dont il est dit qu'elle «équivaux à toutes»? En ceci qu'elle est le niveau de la dimension intérieure (pnimiyout) des réceptacles, tandis que les commandements sont la dimension extérieure ('hitsoniyout) des réceptacles : la charité et les actes de bonté relèvent de «'Hessed, le bras droit», etc.

(ועמ"ש עוד מענין תפלה ותורה ע"פ כי תבאו אל הארץ ושבתה הארץ בפ"י מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו.

(Voir également ce qui est écrit plus loin au sujet de la prière et de la Torah, à propos du verset «Quand vous entrerez dans le pays... le pays observera un Chabbat», pour expliquer l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : «Heureux celui qui vient ici avec son étude en main.»

ובמ"א נת' [נתבאר] איך שהתורה היא למעלה מהתפלה אף שהתפלה הוא המשכת הדעת כי יש פנים ואחור פנים הוא בחי' עסק התורה כי אורייתא מחכמה נפקת וחכמת אדם תאיר פניו ועמ"ש ע"פ צאינה וראינה בענין להצהיל פנים משמן.

Ailleurs, il a été expliqué comment la Torah est supérieure à la prière, bien que la prière soit l'attraction de Daat : il y a une face (panim) et un dos (a'hor). La face est le niveau de l'étude de la Torah, car «la Torah procède de 'Hokhma (sagesse)», et «la sagesse de l'homme fait rayonner son visage». Voir également ce qui est écrit à propos du verset «Sortez et voyez», sur le thème de «faire rayonner le visage par l'huile».

אך מקודם לזה צ"ל בחי' אחור וכמ"ש ע"פ זכור את אשר עשה לך עמלק בחי' לכתך אחרי כו' ואחור היינו בחי' תפלה כי ח"י ברכאן דצלוחא

Cependant, il faut d'abord atteindre le niveau du dos, comme il est écrit à propos du verset «Souviens-toi de ce qu'Amalek t'a fait» : le niveau de «ta marche à ma suite», etc. Le dos correspond au niveau de la prière, car les dix-huit bénédictions de la prière,

שהם כנגד ח"י חוליות שבשדרה שבהם נמשך חוט השדרה כ"ז [כל זה] הוא בבחי' עורף ואחוריים וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כמין שני פולין מונחין ע"פ הקדרה דהיינו מקום חבור הצואר והגלגלת בעורף ושם נמשך החוט השדרה ממוח הדעת

correspondent aux dix-huit vertèbres de la colonne vertébrale, dans lesquelles passe la moelle épinière. Tout cela relève du niveau de la nuque et du dos. Comme l'ont enseigné nos Sages, de mémoire bénie : « comme deux fèves posées à l'entrée du chaudron », c'est-à-dire à l'endroit où le cou rejoint le crâne, à la nuque ; c'est là que la moelle épinière descend du cerveau de Daat.

כי תלת מוחין חב"ד [חכמה בינה ודעת] שבתלת חללין דגלגלתא ב' מוחין חו"ב [חכמה ובינה] הם מלפנים ומוח הדעת באחוריים באמצע ב' המוחין חו"ב [חכמה ובינה] ומבחי' הדעת נמשך בחי' האהוי"ר [האהבה ויראה] שבתפלה

Car les trois cerveaux — 'Hokhma, Bina et Daat — se trouvent dans les trois cavités du crâne : les deux cerveaux, 'Hokhma et Bina, sont à l'avant, et le cerveau de Daat se trouve à l'arrière, entre les deux cerveaux, 'Hokhma et Bina. Du niveau de Daat découle le niveau de l'amour et de la crainte dans la prière.

כי ואהבת לשון אבה שהוא רצון ונמשך מהדעת שממשיך בחי' רצון העליון כי דעת הוא לשון רצון שדעת ורצון הכל ענין אחד כמ"ש רק אתכם ידעתי מכל משפחות כו' שהפ"י שבחר ורצה בנו.

Car ve'ahavta («et tu aimeras») est apparenté à avah, qui signifie vouloir, et découle de Daat, qui fait descendre le niveau de la volonté suprême. En effet, Daat désigne la volonté : Daat et volonté sont une seule et même chose, comme il est écrit : « Vous seuls, je vous ai connus parmi toutes les familles », etc., c'est-à-dire qu'Il nous a choisis et voulus.

כי דעת לשון התקשרות והתחברות כו' ולכן בחינת ואהבת לשון רצון נמשך מבחי' הדעת וההתכוננות בתפלה. אך הרצון הוא עדיין בחי' אחוריים לגבי התענוג עליון שהוא בחי' פנים ועל מעלת הרצון נאמר כי עם קשה עורף אתה.

Car Daat désigne l'attachement et l'union, etc. C'est pourquoi le niveau de ve'ahavta, qui désigne la volonté, découle du niveau de Daat et de la contemplation dans la prière. Mais la volonté demeure encore le niveau de l'arrière par rapport au plaisir suprême, qui est le niveau de la face. Au sujet de la vertu de la volonté, il est dit : « Car vous êtes un peuple à la nuque raide (kesheh oref). »

וזהו ענין בעבודה קשה שעבודה שכלב זו תפלה לצעוק אל ה' צריכה להיות קשה לעמוד נגד כל מונע מבית ומבחוץ כו' כמ"ש במ"א. וזהו ענין קשה עורף הוא ועל כן וסלחת המשכת י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] שאחר שמו"ע [שמונה עשרה].

C'est là le sens du «dur labeur» : le service du cœur, qui est la prière, par laquelle on crie vers D.ieu, doit être difficile ; il faut tenir bon face à tout obstacle, intérieur ou extérieur, etc., comme il est expliqué ailleurs. C'est là le sens de «il est un peuple à la nuque raide», et c'est pourquoi vient «Tu pardonneras» : la descente des Treize Attributs de miséricorde après la Chemoné Essré.

אך ע"י התורה נמשך בחי' תאיר פניו התגלות תענוג עליון כמ"ש ואהיה שעשועים כו' ושעשועי את בני אדם כו' והיינו ע"י התעוררות הרצון בתחלה ע"י התפלה דייקא וכמ"ש במ"א ע"פ חכלילי עינים

Mais par la Torah descend le niveau de «faire rayonner Sa face», la révélation du plaisir suprême, comme il est écrit : «J'étais un délice», etc., «et mes délices étaient auprès des fils de l'homme», etc. Cela se produit grâce à l'éveil initial de la volonté, par la prière précisément, comme il est expliqué ailleurs à propos du verset «Rouges sont ses yeux»,

כי התענוג הוא שייך אחר מילוי הרצון שכשנתמלא רצונו כו' משא"כ אם לא היה לו תשוקה כו' כ"ז [כל זה] נתבאר במ"א וצ"ע [וצריך עיון] לקשר זה עם משי"כ [מה שכתוב].

car le plaisir intervient après l'accomplissement de la volonté : lorsque sa volonté s'est accomplie, etc. Il n'en va pas ainsi s'il n'éprouvait aucun désir, etc. Tout cela a été expliqué ailleurs, et il reste à examiner comment le relier à ce qui a été écrit [ici].

וי"ל [ויש לומר] כי יש תורה ויש תורה היינו כשעוסק רק פ"א שחרית ופ"א ערבית בהלכות פסוקות לקיים מצות והגית בו כו' א"כ היא מצוה ע"ד כל המצוי [המצות / המצוה] שהן בחי' אברים וכלים

On peut dire qu'il y a Torah et Torah. Autrement dit, lorsqu'on étudie seulement un chapitre le matin et un chapitre le soir, portant sur des lois tranchées, afin d'accomplir le commandement «Tu méditeras sur elle», etc., il s'agit alors d'une mitsva comme toutes les autres mitsvot, qui sont du niveau des membres et des réceptacles ;

רק שמ"מ היא בחי' אברים הפנימים שהחיות תלוי בהן ממש ולכן לא ויתר על ביטול תורה כו' ומ"מ התפלה שהיא המשכת הדעת נק' אור לגבי אברים הפנימים ג"כ.

mais elle constitue néanmoins le niveau des membres intérieurs, dont dépend véritablement la vie ; c'est pourquoi «Il n'a pas passé outre à la négligence de l'étude de la Torah», etc. Néanmoins, la prière, qui fait descendre Daat, est appelée lumière même par rapport aux membres intérieurs.

אבל כשעוסק רוב היום בתורה להגיע למצות ידיעת התורה בעיון התלמוד אז תורתו היא בחינת חכמה מוחא ממש שלמעלה מבחי' אברים ולכן התפלה אע"פ [אף על פי] שהיא הדעת נקרא אחור לגבי חכמה עילאה ממש כו'

Mais lorsqu'on étudie la Torah la majeure partie de la journée afin d'accomplir la mitsva de connaître la Torah par l'étude approfondie du Talmud, la Torah atteint alors le niveau de la 'Hokhma (sagesse), le cerveau même, qui est au-dessus du niveau des membres. C'est pourquoi la prière, bien qu'elle soit Daat (connaissance), est appelée le « dos » par rapport à la 'Hokhma supérieure elle-même ('Hokhma Ilaa), etc.

וכן כתוב בהלכות תלמוד תורה שהידיעה היא מצוה בפ"ע [בפני עצמו] והדבור וההגיון בה מצוה בפ"ע [בפני עצמו]. וגם כמ"ש במ"א ע"פ סלסלה ותרוממך שהתורה נקרא לבושים עוטה אור כשלמה לבושי' [לבושין / לבושים] כתלג חיור.

Il est ainsi écrit dans les Hilkhhot Talmud Torah que la connaissance est une mitsva en soi, et que le fait d'en parler et de méditer sur elle est une mitsva en soi. De même, comme il est écrit ailleurs au sujet du verset « Estime-la, et elle t'élèvera », la Torah est appelée un vêtement : « Il s'enveloppe de lumière comme d'un manteau » ; « Son vêtement est comme une neige éclatante. »

אכן ע"י עיון התלמוד שזהו פי' סלסלה על ידי זה מתרוממת נפש האדם לבחינת מקור התורה שהוא בחי' שער רישי' [רישיה] כעמר נקא למעלה מבחינת לבוש שהיא נוגעת לעצמיות אור א"ס ב"ה ממש.

Cependant, par l'étude approfondie du Talmud, qui est le sens de « Estime-la » (salsaleha), l'âme de l'homme s'élève au niveau de la source de la Torah, qui est le niveau de « la chevelure de Sa tête, comme une laine pure », au-dessus du niveau du vêtement, lequel touche à l'essence même de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il.

ומ"מ התפלה אף שנקרא אחור לגבי בחינה זו אעפ"כ [אף על פי כן] א"א לבא ולהמשיך מבחינת פנים כי אם ע"י שיהיה תחלה הרצון בתפלה כו'

Néanmoins, bien que la prière soit appelée le « dos » par rapport à ce niveau, il est impossible d'atteindre et d'attirer ce qui relève du « visage » autrement qu'en faisant d'abord naître la volonté dans la prière, etc.

כמו עד"מ באדם אף שהטפה נמשכת מהמוח מבחינת חכמה מ"מ אי אפשר שיהיה המשכה זו מהחכמה כ"א ע"י הדעת והאדם ידע בחינת התקשרות כו'

C'est comme, à titre d'analogie, chez l'homme : bien que la goutte soit tirée du cerveau, du niveau de la 'Hokhma, elle ne peut néanmoins être attirée de la 'Hokhma que par l'intermédiaire de Daat, « et l'homme connu », qui est le niveau du lien, etc.

כך התפלה בתקיעת הדעת בהתבוננות גדולת ה' וההתקשרות בבחינת ביטול ע"י כשעוסק אח"כ בתורה ממשיך מבחינת חכמה עילאה וע"י נאמר יעשה שלום לי כו' המשכת הח"ע [החכמה עילאה] בכנס"י [בכנסת ישראל] כו'.

De même, par la prière, qui fixe Daat dans la contemplation de la grandeur de D.ieu et crée un lien au niveau de l'annulation de soi (bitoul), lorsqu'on étudie ensuite véritablement la Torah, on attire ce qui relève de la 'Hokhma supérieure. C'est à ce propos qu'il est dit : « Il fera la paix avec Moi », etc. : il s'agit de l'attraction de la 'Hokhma supérieure dans Knesset Israël (la Communauté d'Israël), etc.

ועוד זאת כי יש תפלה ויש תפלה היינו יש בחינת אהבה שמוגבלת בכלי והיא בחינת מדות הנמשכים מהשכל על ידי הדעת.

En outre, il y a prière et prière. C'est-à-dire qu'il existe un niveau d'amour limité par un réceptacle : il s'agit des attributs émotionnels (midot), qui procèdent de l'intellect par l'intermédiaire de Daat.

אכן בחי' בכל מאדך ורעותא דליבא הוא בחינת מדות שלמעלה מהשכל הנמשכים ע"י דעת עליון כו' כמ"ש במ"א פ' תולדות בביאור ע"פ מים רבים וע"י מעורר וממשיך מבחינת כתר שלמעלה מהחכמה

Cependant, le niveau de « de toute ta force » et de la « volonté du cœur » (reouta deliba) correspond aux attributs émotionnels qui sont au-dessus de l'intellect et qui sont attirés par l'intermédiaire du Daat supérieur, etc., comme il est écrit ailleurs, dans la paracha de Toldot, dans l'explication du verset « De grandes eaux » ; par cela, on éveille et on attire ce qui relève de Kéter (la Couronne), qui est au-dessus de la 'Hokhma.

שהיא התורה וכמ"ש במ"א בביאור ע"פ ששים המה מלכות כו' אחת היא יונתי כו' גבי ענין חסידים הראשונים שהיו שוהין בתפלתן ט' שעות ביום כו' ע"ש):

qui est la Torah ; comme il est écrit ailleurs, dans l'explication du verset « Il y a soixante reines », etc., « Ma colombe est unique », etc., à propos des premiers hommes pieux, qui consacraient neuf heures par jour à leur prière, etc. ; voir là-bas.)

21 ד והנה כל סדר התפלה שעד שמו"ע [שמונה עשרה] היא הכנה לשמו"ע [לשמונה עשרה] דהיינו כדי שיוכל להתפלל שמו"ע [שמונה עשרה] בכוונה מרעותא דליבא שבאמרו בא"י [ברוך אתה ה'] יהיה הבקשה באמת שיחפוץ מרעותא דליבא שיהי' [שיהיה] גילוי שם הוי'

4. Or, tout l'ordre de la prière jusqu'à la Amida constitue une préparation à la Amida : il s'agit de pouvoir prier la Amida avec intention, à partir de la volonté du cœur (re'uta deliba), afin qu'en disant « Béni sois-Tu, Havaya », la demande soit véritable, c'est-à-dire que l'on désire, de toute la volonté du cœur, qu'il y ait une révélation du Nom Havaya.

לכן כדי שיגיע האדם למדרגה זו תיקנו חז"ל [חכמינו זכרונם לברכה] מתחלה לומר פסוד"ז [פסוקי דזמרה] וברכות ק"ש [קריאת שמע] כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] לעולם יסדר אדם שבחו של מקום ואח"כ יתפלל.

C'est pourquoi, afin que l'homme puisse atteindre ce niveau, nos Sages, de mémoire bénie, ont institué que l'on dise d'abord les Pessouké deZimra (les versets de louange) et les bénédictions du Chéma, conformément à l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « L'homme doit toujours commencer par exposer les louanges du Maître du monde, puis prier. »

22 והענין כי הנה פסוד"ז [פסוקי דזמרה] וברכת יוצר מזכירים אנו מן השירה והשבח שהמלאכים משבחים ואומרים בראה ג"פ [גי פעמים] קדוש כו'.

L'explication est la suivante : dans les Pessouké deZimra et la bénédiction de Yotser, nous évoquons le chant et la louange par lesquels les anges louent et disent avec crainte, trois fois : « Saint », etc.

דהיינו איך שהוא ית' קדוש ומובדל ואינו מושג דלית מחשבה תפיסא ביה ואין ערוך אליו כלל. והאופנים ברעש גדול מזה שמשיגים קצת איך שהוא קדוש כו'.

C'est-à-dire qu'Il est saint et séparé, béni soit-Il, et qu'Il ne peut être appréhendé, car « aucune pensée ne peut Le saisir » ; rien ne peut être comparé à Lui. Et les ofanim sont « dans un grand tumulte » du fait qu'ils saisissent quelque peu qu'Il est saint, etc.

והנה המלאכים נקי' עומדים כמ"ש ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה וכנודע בפ"י ענין עצי שטים עומדים

Or, les anges sont appelés «ceux qui se tiennent debout», ainsi qu'il est écrit : «Je te donnerai des lieux où marcher parmi ceux qui se tiennent ici», et comme on le sait d'après l'explication de «bois d'acacia, dressés»,

והיינו שהם רק במדרגת ובחיי רגלים בלבד (וכמ"ש ג"כ ע"פ ותפול לפני רגליו ותתחנן לו כו' והוא מבואר בזהר)

c'est-à-dire qu'ils ne sont qu'au degré et au niveau des pieds (comme il est également écrit au sujet du verset : «Elle tomba à ses pieds, pleura et le supplia», etc., comme cela est expliqué dans le Zohar).

(פ' לך לך דפ"ו ע"א) מאן רגליו אלין מלאכין כו' וישראל שלמטה הם בבחי' ומדרגת הראש

(Parachat Lekh Lekha, 86a) : «Qui sont ses pieds? Ce sont les anges», etc. Et Israël, ici-bas, se situe au niveau et au degré de la tête,

כי ישראל היינו לי ראש ישראל עלו במחשבה ולכך כאשר ישים האדם אל לבו איך שבחי המלאכים ואופנים כו'

car Israël signifie li roch («une tête pour Moi») ; «Israël s'éleva dans la pensée [de D.ieu]». Aussi, lorsqu'une personne prend à cœur que les anges et les ofanim, etc.,

אשר הם בחיי רגלים לבד עומדים באהוי"ר [באהבה ויראה] גדולה וברעש גדול אומרים קדוש וברוך כו' מהתפעלות בהשגתם בגדולת א"ס ב"ה.

qui ne sont que le niveau des pieds, se tiennent avec un grand amour et une grande crainte et disent «Saint» et «Béni», etc., «dans un grand tumulte», sous l'effet de ce qu'ils saisissent de la grandeur de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il,

23 וישראל שהם בחיי הראש הם בבחי' שינה וכמ"ש היינו כחולמים שאחר התפלה חולפת ועוברת האהבה רק כל ישעו וכל חפצו למלאות צרכי הגוף ועושים מצרכי הגוף עיקר כו'

Tandis qu'Israël, qui correspond au niveau de la tête, se trouve dans un état de sommeil, comme il est écrit : « Nous étions comme des rêveurs » ; après la prière, l'amour passe et s'évanouit, et tout son souci, tout son désir, se borne à satisfaire les besoins du corps, dont il fait l'essentiel, etc.

עיי"ז יתמרמר לבו מאד בקרבו מירידה זו שירדה הנשמה מאיגרא רמה כו' עליונים למטה כו' ויתעורר מזה לצעוק אל ה' בצר לו מנקודת לבו ברעותא דליבא אליו ית'.

Cela rendra son cœur très amer au-dedans de lui, devant cette descente de l'âme, qui est descendue « d'un toit élevé », etc., « les êtres supérieurs en bas », etc. ; il sera alors poussé à crier vers D.ieu dans sa détresse, du plus profond de son cœur, avec la volonté du cœur, vers Lui, béni soit-Il.

24 וז"ש [וזהו שכתוב] רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] אין עומדים להתפלל אלא מתוך כובד ראש. היינו בהתבוננו

בירידה גדולה זו שהראש נשפל מאד למטה שכיבת לעפרא וזהו כובד ראש

Et c'est ce qu'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « On ne se tient pour prier qu'avec gravité de tête (koved roch). » C'est-à-dire lorsqu'on médite sur cette grande descente : la tête est abaissée très bas, « couchée dans la poussière » ; telle est la gravité de tête ;

ומזה יבא לידי הכנעה ושפלות גדולה והיינו פי' כובד ראש כפשוטו ועי"ז יבא לבחי' ויצעקו אל ה' בצר להם להתעורר בתשובה מרעותא דליבא לשוב אל ה' ממש

et de là, il en viendra à une grande soumission et à une profonde humilité, ce qui est le sens simple de « gravité de tête ». Par cela, il atteindra le niveau de « Ils crièrent vers Havaya dans leur détresse », et sera éveillé à la techouva par la volonté du cœur, afin de revenir véritablement à D.ieu.

וזהו בחי' ואהבת בכל לבבך שבק"ש [שבקריאת שמע] ועי"ז כ"ז [כל זה] יוכל לבקש אח"כ באמת לאמתו בשמו"ע [בשמונה עשרה] בא"י [ברוך אתה ה'] שיהיה גילוי אור א"ס ב"ה שלמעלה מהשתלשלות למטה.

Tel est le niveau de « Tu aimeras... de tout ton cœur » dans le Chema. Grâce à tout cela, il pourra ensuite demander, en toute vérité, dans la Chemoneh Esreh : « Béni sois-Tu, Havaya », que la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui est au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), se révèle ici-bas.

וכ"ז [וכל זה] הוא ענין עבודה שבלב זו תפלה ואח"כ צ"ל כלים לגילוי האור וזהו ענין לעבדה זו רמ"ח מ"ע [מצות עשה] להמשיך האור בכלים להיות דירה בתחתונים.

Tout cela relève du « service du cœur, qui est la prière ». Ensuite, il faut des réceptacles pour la révélation de la lumière ; telle est la notion de « pour la travailler : ce sont les 248 commandements positifs », afin d'attirer la lumière dans des réceptacles et de faire ainsi une demeure dans les mondes inférieurs.

25 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה א' בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל חיי העוה"ב

[העולם הבא] כי עוה"ב [עולם הבא] הוא רק בחי' זיו השכינה היינו זיו והארה בעלמא שמזה נהנין הנשמות ומתענגין.

Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Une heure de techouva et de bonnes actions dans ce monde vaut mieux que toute la vie du Monde futur » ; car le Monde futur n'est que le niveau de « l'éclat de la Chekhina », c'est-à-dire un simple rayonnement, dont les âmes tirent plaisir et délice.

אבל ע"י התשובה ממשיכים גילוי א"ס ב"ה ממש שהוא מקור האור והזיו שאינה אלא הארה לכד

Mais, par la techouva, on fait descendre une révélation de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même, qui est la source de la lumière et du rayonnement, lequel n'est qu'un simple éclat.

וזה ענין משארז"ל [מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] ע"פ ויניחהו בג"ע [בגן עדן] לעבדה זו רמ"ח מ"ע [מצות עשה]

שע"י המצות ממשיכ"י [ממשיכים / ממשיכין] תוספת אור רב בג"ע [בגן עדן] מא"ס ב"ה שהוא מקור הזיו

Et tel est le sens de ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit à propos du verset : « Il le plaça dans le Gan Eden pour le cultiver » : « cela désigne les 248 commandements positifs » ; car, par les mitsvot, on fait descendre dans le Gan Eden un supplément de grande lumière provenant de l'Infini, béni soit-Il, qui est la source du rayonnement ;

וזהו העבודה של הג"ע [הגן עדן] שמוסיפים בו אור רב ע"י המצות כו'. (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ וידבר משה אל ראשי המטות).

et tel est le « travail » du Gan Eden : on y ajoute une grande lumière par les mitsvot, etc. (Voir aussi ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset : « Moché parla aux chefs des tribus. »)

והנה מכ"ז [מכל זה] נתבאר פ"י וענין לשון עבודה מה ענינה שהוא להמשיך גילוי אור א"ס למטה דירה בתחתונים וכן תוספת אור בג"ע [בגן עדן] כו'.

Or, tout cela permet d'expliquer le sens et la portée du terme « service », ce qu'il signifie : faire descendre ici-bas une révélation de la Lumière infinie, afin d'établir une demeure dans les mondes inférieurs, et de même ajouter de la lumière dans le Gan Eden, etc.

והיינו ע"י קיום המצות עשין ול"ת [ולא תעשה]. אך מצות צריכות כוונה והיא בח"י התפלה בא"י [ברוך אתה ה'] להמשיך האור ע"י עבודה שכלב וכמ"ש אם ישים אליו לבו ונשמתו אליו יאסוף.

Cela se fait par l'accomplissement des commandements positifs et négatifs. Cependant, les mitsvot requièrent une intention, qui relève de la prière : « Béni sois-Tu, Havaya », afin de faire descendre la lumière par le service du cœur. Comme il est écrit : « S'il dirige son cœur vers Lui, Il recueillera vers Lui son esprit et son âme. »

וכדי שיהיה הבקשה בשמו"ע [בשמונה עשרה] בא"י [ברוך אתה ה'] באמת לאמתו צ"ל תחלה פסוד"י [פסוקי דזמרה] וברכות ק"ש [קריאת שמע] וק"ש [וקריאת שמע] עצמה וכנ"ל.

Et, pour que la requête de la Chemone Essré, « Béni sois-Tu, Havaya », soit véritablement sincère, elle doit être précédée des Pessouké déZimra, des bénédictions du Chema et du Chema lui-même, comme indiqué plus haut.

26 והנה כ"ז [כל זה] הוא בחי' ומדרגת יעקב עבדי. שהוא הממשיך להיות בחי' דירה בתחתונים ע"י תפלה ומצות. לכן נקי יעקב שהוא בחי' יי עקב.

Or, tout cela relève du niveau et du degré de « Yaakov, Mon serviteur », qui attire vers le bas afin qu'il y ait une demeure dans les mondes inférieurs, par la prière et les mitsvot. C'est pourquoi il est appelé Yaakov, ce qui correspond à yod-akev (un yod et un talon).

והיינו עד"מ חוט השדרה הנמשך מהמוח ומתפשט עד הרגלים לפי שהחוט מגיע עד גיד הנשה ושם הוא מתפצל ויורד בירכים ורגלים. וזהו ענין היו"ד שנמשך עד בחי' עקב.

C'est-à-dire, à titre de comparaison, la moelle épinière, qui part du cerveau et s'étend jusqu'aux pieds : le cordon atteint le nerf sciatique (gid hanashé), où il se ramifie et descend dans les cuisses et les jambes. Tel est le sens du yod qui est attiré jusqu'au niveau du talon.

27 והנה היו"ד הוא נקודה אוכמא דלית ביה חיוורא כלל והוא נמשך מבחי' ישת חשך סתרו שמורה על בחי' סתימו שאינו מושג כלל.

Or, le youd est «un point noir qui ne contient absolument aucun blanc», et il procède du niveau de «Il a fait des ténèbres Sa cachette», qui désigne l'aspect du secret absolu (setimou), qui n'est nullement appréhendé.

והעבודה הוא להמשיך בחי' זו למטה דהיינו להתלבש גם בעוה"ז ממש שהוא בחי' עקביים. והיינו ע"י המצות מעשיות שנעשו מדברים גשמיים ממש דבחי' עקביים ואור א"ס ב"ה שורה ונמשך ומתלבש בהן

Le service consiste à faire descendre ce niveau ici-bas, c'est-à-dire à le faire s'habiller également dans ce monde-ci même, qui relève du niveau des talons. Cela se fait par les mitsvot pratiques, accomplies avec des objets véritablement matériels, qui relèvent du niveau des talons, et dans lesquels la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, réside, descend et s'habille ;

וזהו יי עקב שהיו"ד מתלבש בבחי' עקביים (ועמ"ש סד"ה וישב יעקב בארץ כו' וכד"ה הבאים ישרש יעקב).

C'est là le sens de youd-ékev : le youd s'habille dans le niveau des talons (voir aussi ce qui est écrit à la fin du discours commençant par «Et Yaakov demeura dans le pays», etc., ainsi que dans le discours commençant par «Ceux qui viennent, Yaakov prendra racine»).

אך כדי להמשיך זה ע"י המצות צ"ל בתחלה התפלה שהיא בחי' התעוררות רעותא דליבא כי יש די מדרגות רצון ומחשבה דבור ומעשה וכדי להמשיך מבחי' היו"ד למטה

Mais, pour faire descendre cela par les mitsvot, il faut d'abord la prière, qui relève de l'éveil de la volonté du cœur (réouta déliwa). Il existe en effet quatre degrés : la volonté, la pensée, la parole et l'action ; et, pour faire descendre le niveau du youd ici-bas,

שהוא בחי' גילוי והמשכת רצון העליון המלוכש בחכמה עילאה היא דוקא ע"י רעותא דליבא בחי' ועמך לא חפצתי ועי"ז ממשיכים אח"כ גילוי בחי' רצון

— lequel est le niveau de la révélation et de la descente de la volonté suprême, qui s'habille dans la 'Hokhma supérieure ('Hokhma Ilaa) — cela se fait précisément par la volonté du cœur, le niveau de «et, hormis Toi, je ne désire rien» ; et c'est ainsi que l'on fait ensuite descendre la révélation du niveau de la volonté suprême

העליון ע"י המצות להיות אשר קדשנו במצותיו וצונו שיומשך בחי' קדש העליון שהוא בחי' יו"ד הנ"ל למטה ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] על תפילתי שתהא סמוכה למטתי כו'.

par les mitsvot, afin que l'on dise : «Qui nous a sanctifiés par Ses mitsvot et nous a ordonné» ; autrement dit, que le niveau de la sainteté suprême (kodesh), qui est le niveau du youd mentionné plus haut, descende ici-bas. C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : «que ma prière soit proche de mon lit», etc.

(עו"ל [עוד יש לומר] כמ"ש בפי אחרי בד"ה כי ביום הזה יכפר. כי תפלה ותורה וצדקה הם נגד ג' בחי' מחשבה ודיבור ומעשה וזהו ענין בראתיו יצרתיו אף עשיתיו.

(On peut également l'expliquer, comme il est écrit dans la paracha A'haré, dans le discours commençant par «Car en ce jour, il fera expiation» : la prière, la Torah et la tsédaka correspondent aux trois niveaux de la pensée, de la parole et de l'action ; tel est le sens de «Je l'ai créé, je l'ai formé, et je l'ai aussi fait».

ולכן ההמשכה צ"ל כסדר שמתחלה ממשיכים היו"ד והרצון עליון במחשבה שהוא ע"י התפלה שעיקרה עבודה שבלב כו').

C'est pourquoi la descente doit suivre un ordre : on fait d'abord descendre le youd et la volonté suprême dans la pensée, ce qui se fait par la prière, dont l'essence est le service du cœur, etc.)

והנה על כח' ומדרגה זו דיעקב עבדי נאמר לא הביט און ביעקב פי' און הוא המרמה והרמאות

Or, de ce niveau et de ce degré de « Yaakov, Mon serviteur », il est dit : « Il n'a pas vu d'iniquité (aven) en Yaakov. » Cela signifie que aven désigne la tromperie et la ruse,

כמו ואיש און מחשבותיו שהוא מחשבות והרהורין בישין שלעומת כח' מחשבה טובה דתפלה שהיא עבודה שבלב וכח' מחשבה דקדושה .

comme dans « et l'homme d'iniquité, ses pensées » : il s'agit des mauvaises pensées et des réflexions, opposées au niveau de la bonne pensée de la prière, qui est le service du cœur, ainsi qu'au niveau de la pensée sainte.

28 וזהו און אם ראיתי בלבי וכן בדבור שלעומת זה כמ"ש דברי פיו און ומרמה. וכן במעשה כמ"ש פועלי און.

Et c'est là le sens de : « Si j'avais vu l'iniquité dans mon cœur. » Il en va de même pour la parole, qui lui fait pendant, comme il est écrit : « Les paroles de sa bouche sont iniquité et tromperie. » Il en va de même pour l'action, comme il est écrit : « Ceux qui commettent l'iniquité. »

וכשהאדם מתבונן בתפלה כחב"ד [בחכמה בינה ודעת] שבנפשו בגדולת ה' עומדים כנגדו מחשבות זרות דסט"א [דסטרא אחרא] שהם מחשבות איש און הנ"ל והרהורין הרעים [ועיין בזהר פי' בלק דרי"א ע"א ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם]

Or, lorsqu'une personne contemple pendant la prière, avec la 'Hokhma (sagesse), la Bina (compréhension) et la Daat (connaissance) de son âme, la grandeur de D.ieu, des pensées étrangères de la sitra a'hra (l'autre côté) se dressent contre elle. Ce sont les pensées de « l'homme d'iniquité » mentionnées plus haut, ainsi que les mauvaises pensées [voir à ce sujet le Zohar, Parshas Balak, 211a, et le Mikdash Melech à cet endroit];

אמנם גדול כח כח' יעקב גם מצד עצמו כי יש יתרון להקדושה על סט"א [סטרא אחרא] כיתרון האור כו' והעיקר כי ה' אלקיו עמו והוא העזר מלמעלה.

Cependant, grande est la force du niveau de Yaakov, même par lui-même, car la sainteté a un avantage sur la sitra a'hra, « comme l'avantage de la lumière », etc. Mais l'essentiel est que « Ha-vaya, son D.ieu, est avec lui » : c'est là le secours qui vient d'en haut.

29 וזהו לא הביט און ביעקב שלא יוכל האון להביט בבחי' יעקב ולכלכלו כי לא יוכל לו אלא נפל יפול לפניו [וע' לעיל בפי וישלח ע"פ ויאבק איש].

Et c'est là le sens de «lo hibit aven beYaakov» («Il n'a pas vu d'iniquité en Yaakov») : l'iniquité ne peut pas porter son regard sur le niveau de Yaakov et le troubler, car elle ne peut pas l'emporter sur lui ; au contraire, «il tombera certainement devant lui». (Voyez aussi plus haut, dans la paracha de Vayichla'h, sur le verset «Un homme lutta»,

גבי כי לא יוכל לו מפני שיעקב הוא י' עקב יסוד אבא כו' וזהו ענין התפלה שהוא המשכת הדעת שמבחי' יסוד אבא כו' ועיין שם]:

à propos de «car il ne put l'emporter sur lui» : parce que Yaakov est yud-akev, le Yessod d'Abba, etc. ; et c'est là le sujet de la prière, qui consiste à attirer le Daat (connaissance), provenant du niveau du Yessod d'Abba, etc. Voyez là-bas.)

30 ה ולא ראה עמל בישראל. פי' דזה מעלה יתירה בבחי' ישראל מה שאינו בבחי' יעקב דאילו בבחי' יעקב לא הביט האון כנ"ל

5. «Il n'a pas non plus vu de labeur (amal) en Yisrael.» Cela signifie qu'il s'agit d'une vertu supplémentaire du niveau de Yisrael, qui n'existe pas au niveau de Yaakov. En effet, au niveau de Yaakov, l'iniquité «n'a pas regardé», comme mentionné plus haut,

אבל יגיעה ימצא בו שיעקב הוא בחי' עבדי והעבודה הוא ענין עמל ויגיעה לאכפייא לסט"א [לסטרא אחרא] ולא הפכא חשוכא כו' ע"י התפלה והמצות כנ"ל.

mais l'effort s'y trouve, car Yaakov est le niveau de «Mon serviteur», et le service est une affaire de labeur et d'effort : soumettre la sitra a'hra (l'autre côté) et transformer l'obscurité, etc., au moyen de la prière et des mitsvot, comme mentionné plus haut.

31 והיינו בכל ששת ימי המעשה כמ"ש ששת ימים תעבוד דהיינו כמו עד"מ המלאכות גשמיים החורש והזורע והקוצר כו'

Et cela vaut pour les six jours de la semaine, comme il est écrit : « Six jours tu travailleras », c'est-à-dire, à titre d'analogie, comme les travaux matériels : celui qui laboure, qui sème et qui moissonne, etc.,

כך הוא בעבודת ה' בתפלה בכל ששת ימי המעשה צ"ל בחיי עבודה זו ביגיעת הנפש ויגיעת בשר להתבונן בגדולת ה' ולהוליד אהוי"ר [אהבה ויראה] לה' ולהוציא מלכו הרצונות זרות דנה"כ [דנפש הבהמית] עד שיהיה לו

il en va de même du service de D.ieu dans la prière : durant les six jours de la semaine, ce niveau de service est requis, avec un labeur de l'âme et un labeur du corps, afin de méditer sur la grandeur de D.ieu, de faire naître l'amour et la crainte de D.ieu, et d'extirper de son cœur les désirs étrangers de l'âme animale, jusqu'à ce qu'il n'ait

רק רצון א' לאביו שבשמים שכל זה הוא ע"י מלחמה גדולה עם היצר וכמ"ש בזהר שעת צלותא שעת קרבא

qu'une seule volonté, celle de son Père qui est aux cieux ; car tout cela passe par une grande guerre contre le [mauvais] penchant, comme il est écrit dans le Zohar : « L'heure de la prière est une heure de combat »,

ועל דרך שאמרו בספרי פרשת עקב סמוך לפלטיץ שלך לא כבשת ואתה הולך ומכבש כו'

et dans le même esprit, ce qu'ils ont dit dans le Sifrei, parachat Ekev : « Tu n'as pas conquis ce qui se trouve près de ton palais, et tu vas conquérir ailleurs ? », etc.

וכך אם לא פעל להפך מדותיו הרעות ולהמשיך גילוי אלקות בקרבו ע"י התפלה איך יוכל להמשיך גילוי אלקות בעולם ע"כ צריך תחלה לכבוש גופו ונפשו הבהמית

De même, s'il n'a pas agi pour transformer ses mauvais traits de caractère et faire descendre en lui une révélation de la divinité par la prière, comment pourrait-il faire descendre une révélation de la divinité dans le monde ? Il doit donc d'abord conquérir son corps et son âme animale

ע"י התפלה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] לעולם יראה אדם עצמו כאלו קדוש שורה בתוך מיציו שנאמר בקרבך קדוש ולכן צריך עמל ויגיעות נפש כדי שיוכל להיות גילוי אלקות בנפש ואח"כ ימשיך גילוי אלקות בעולם.

par la prière ; comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « L'homme doit toujours se considérer comme si le Saint béni soit-Il résidait dans ses entrailles, ainsi qu'il est dit : "Le Saint est au milieu de toi." » Il faut donc un labeur et des efforts de l'âme, afin qu'une révélation de la divinité puisse avoir lieu dans l'âme ; ensuite, il fera descendre une révélation de la divinité dans le monde.

32 ומזה הטעם אסור לאכול קודם התפלה שאז עדיין הנשמה באפו ואיך יוכל לברר המאכל ולהעלותו עד אחר התפלה

Et pour cette raison, il est interdit de manger avant la prière : car alors l'âme est encore « dans ses narines », et comment pourrait-il raffiner la nourriture et l'élever ? [Ce n'est] qu'après la prière,

שאז מתפשטת הנשמה בכל הגוף ועי"ז יוכל אח"כ להעלות המאכל ולברר הטוב מן הרע ונקי האכילה ג"כ מלחמה כמ"ש בזהר על פום חרבא ייכל נהמא

lorsque l'âme se répand dans tout le corps ; grâce à cela, il pourra ensuite élever la nourriture et raffiner le bien du mal. Manger aussi est appelé une guerre, comme il est écrit dans le Zohar : « Par la bouche de l'épée, il mangera du pain »,

והיינו להלחם עם היצר שלא יהיה האכילה בתאוה רק לש"ש [לשם שמים] ועי"ז מברר הטוב כו' [ועמ"ש מזה בד"ה כה תברכו בפ' נשא].

c'est-à-dire mener la guerre contre le penchant [mauvais], afin que l'on ne mange pas par désir, mais seulement pour la gloire du Ciel ; ainsi, il raffine le bien, etc. (Voyez aussi ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par « Ainsi vous bénirez », dans la paracha de Nasso.)

33 וכ"ז [וכל זה] הוא העבודה בששת ימי המעשה וזהו בחי' יעקב עבדי שהעבודה זו הוא עמל ויגיעה כנ"ל והוא בחי' אתכפייא וזהו בחי' עובד אלקים כמ"ש בבינונים ח"א [חלק א'] פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו].

Tout cela constitue le service des six jours de la semaine. C'est le niveau de « Yaakov, Mon serviteur », car ce service exige labeur et effort, comme mentionné plus haut ; il relève de l'iskafya (soumission). C'est aussi le niveau de « celui qui sert D.ieu » (oved Elokim), comme il est écrit dans [Sefer Shel] Beinonim, partie I, chapitre 15.

אבל בשבת הוא בחי' בשנותו את טעמו ויגרשהו וילך דאתהפכא חשוכא לנהורא עד שהוא בחי' מנוחה ואין נמצא בו עמל כלל כמ"ש כי בו שבת.

Mais le Chabbat relève du niveau de « Lorsqu'il changea sa manière... et le chassa, et s'en alla » : c'est l'it'hap'ha, la transformation des ténèbres en lumière, jusqu'au niveau du repos, où il n'y a absolument aucun labeur, comme il est écrit : « car en lui, Il se reposa ».

34 וזהו בחי' ישראל שיר אל שהוא השירה של בחי' אל דכתיב חסד אל כל היום.

Et c'est là le niveau de Yisrael: shir Kel («le chant de Kel»), c'est-à-dire le chant du niveau de Kel, dont il est écrit : « La bonté de Kel dure tout le jour. »

והיינו שתפלה דשבת הוא התענוג מגדולת ה' שמתענגים ישראל בתפלה ע"י ההתכוננות וההשגה בגדולת ה' וכמ"ש טעמו וראו כי טוב ה' וכתוב ישמח ישראל בעושי וגו'.

Cela signifie que la prière de Chabbat est le plaisir éprouvé devant la grandeur de D.ieu : Israël se délecte dans la prière en contemplant et en saisissant la grandeur de D.ieu, comme il est écrit : « Goûtez et voyez que Havaya est bon », et il est écrit : « Qu'Israël se réjouisse en son Créateur », etc.

[ועמ"ש בפי חקת בפי אז ישיר ישראל כו' ישראל דלעילא וגילוי זה בשבת ועמ"ש ע"פ לסוסתי בענין טלא דנטיף מעתיקא ועמ"ש ע"פ שיר השירים]:

[Et voyez ce qui est écrit dans la paracha 'Houkat, à propos du verset «Alors Israël chanta», etc., [à savoir qu'il s'agit de] l'Israël d'en haut, et que cette révélation a lieu le Chabbat; voyez aussi ce qui est écrit à propos du verset «À une jument», concernant «la rosée qui s'écoule de Atika»; et voyez ce qui est écrit à propos du «Cantique des cantiques»].

35 ולכן לא ראה עמל בישראל. כי אין העבודה בבחי' עמל כלל רק להתענג על ה' וקראת לשבת ענג.

Et c'est pourquoi « Il n'a vu aucune peine en Israël » : car le service n'est nullement au niveau de la peine, mais consiste seulement à prendre plaisir en D.ieu : « tu appelleras le Chabbat un délice ».

והטעם לזה שא"צ [שאין צריך / שאינו צריך] בשבת לבחי' עמל ויגיעה הנ"ל שבחול הוא כי הנה שבת אותיות תשב.

La raison pour laquelle, le Chabbat, il n'est pas nécessaire d'atteindre le niveau de peine et d'effort évoqué plus haut, propre aux jours de semaine, est que le mot Chabbat (שבת) est formé des mêmes lettres que tachèv (תשב, « revenir »).

36 והיינו שבחול הוא בחי' ירידת החיות רגליה יורדות כו'. והיינו ששם אלקים הוא המסתיר כו' וכנודע בענין שמש ומגן כו'.

C'est-à-dire que, les jours de semaine, il s'agit du niveau de la descente de la force vitale : « ses pieds descendent », etc. Autrement dit, c'est le Nom Elokim qui fait écran, etc., comme on le sait à propos de « un soleil et un bouclier », etc.

לכן צ"ל הצעקה בתפלה לצאת מן ההסתר כו' וזהו פי' עובד אלקים לתקן ההסתר וההעלם הנמשך משם אלקים שלא יהיה מסתיר ומעלים.

Il faut donc que la prière soit un cri pour sortir de l'écran, etc. Tel est le sens de oved Elokim (« celui qui sert Elokim ») : rectifier l'écran et le voile qui procèdent du Nom Elokim, afin qu'ils ne fassent plus écran et ne voilent plus.

אבל בשבת כתיב ויכל אלקים פ'י שכלתה בחי' ומדרגת מדת הצמצום וההסתר דשם אלקים ונמשך התגלות שם הוי' שבת להוי' וכמ"ש במ"א בד"ה באתי לגני כו'.

Mais au sujet du Chabbat, il est écrit: «Et Elokim acheva» (vayekhal), c'est-à-dire que le niveau et le degré de l'attribut de contraction et de voile du Nom Elokim prirent fin, et qu'une révélation du Nom Havaya est attirée: «un Chabbat pour Havaya», comme il est expliqué ailleurs, dans le discours qui commence par «Je suis venu dans Mon jardin», etc.

37 וזהו שבת אותיות תשב עליות העולמות לכך נק' שיר אל ולא שיר אלקים כי יוצאים מבחי' ההסתר כו' ולכן אין שייך צעקה רק אדרבה ההתענגות בה' מן הגילוי שמתגלה בשבת

Et c'est pourquoi Chabbat s'écrit avec les lettres de tachouv: l'élévation des mondes. C'est pourquoi il est appelé «chant de Kel» et non «chant d'Elokim», car on sort du niveau de la dissimulation, etc. Dès lors, il n'y a pas lieu de crier; au contraire, on éprouve du plaisir en D.ieu grâce à la révélation qui se manifeste le Chabbat.

וזהו ג"כ ממש ההפרש בין בחי' יעקב לבחי' ישראל [ועיין בזהר וישלח דקע"ד א'] וכמ"ש לא יקרא שמך עוד יעקב כ"א ישראל כו' כי שרית עם אלקים כו'.

C'est aussi exactement la différence entre le niveau de Yaakov et celui d'Israël [voir à ce sujet le Zohar, Vayichla'h, 174a], comme il est écrit: «Ton nom ne sera plus appelé Yaakov, mais Israël», etc., «car tu as lutté avec Elokim», etc.

היינו שמשתרר על שם אלקים המסתיר שלא יהיה מסתיר עוד ויהיה גילוי שם הוי' והיינו ע"י שכבר נצח את הסתר הנה"ב [הנפש הבהמית] כו' וז"ש [וזהו שכתוב] הוי' אלקיו עמו.

Cela signifie qu'il exerce sa maîtrise sur le Nom Elokim, qui dissimule, de sorte qu'il ne dissimule plus et que le Nom Havaya se révèle. Cela vient du fait qu'il a déjà vaincu la dissimulation de l'âme animale, etc. C'est ce que signifie: «Havaya, son D.ieu, est avec lui»:

עמו ממש שבשבת מתגלה בנפשו בחי' אלקות בבחי' גילוי ממש משא"כ בחול אין מתגלה אלקות בנפשו בבחי' גילוי כ"א הוא צועק מנקודת לבבו לה' ורוצה שיתגלה בו בבחי' גילוי

«avec lui» véritablement, car le Chabbat, la divinité se révèle dans son âme de manière manifeste; tandis que les jours de semaine, la divinité ne se révèle pas dans son âme de manière manifeste. Il crie alors vers D.ieu du point de son cœur et désire qu'elle se révèle en lui de manière manifeste;

אבל בשבת הוא הגילוי ממש וז"ש [וזהו שכתוב] הוי' אלקיו עמו [ועמ"ש בפ' תצוה בד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך כו']

mais le Chabbat, la révélation est véritablement manifeste. C'est ce que signifie: «Havaya, son D.ieu, est avec lui.» [Voir aussi ce qui est écrit dans la paracha Tetsavé, dans le discours commençant par «Souviens-toi de ce qu'Amalek t'a fait en chemin», etc.,

ענין ב' המדרגות בחי' פנים ובחי' אחר שיש בקדושה וזהו ענין ב' הבחי' דישראל ויעקב. ובחי' אחר דקדושה עומד לנגדו בחי' עמלק משא"כ בבחי' פנים כו' ע"ש.

sur les deux degrés, celui de la face et celui du dos, qui existent dans la sainteté; tel est le sens des deux niveaux d'Israël et de Yaakov. Au niveau du dos de la sainteté se tient en face le niveau d'Amalek, contrairement au niveau de la face, etc. Voir là-bas.]

38 והנה עמלק ראשיתו הוא בחי' עמל ולכן בישראל דייקא נאמר ולא ראה עמל בישראל כו'

Or, le commencement d'Amalek est le niveau de amal (labeur); c'est pourquoi il est dit précisément de Yisrael: « Il n'a pas vu de labeur en Yisrael », etc.

משא"כ בבחי' יעקב כיון שיעקב הוא עדיין בחי' עבודה ויגיעה דקדושה ע"כ עומד לנגדו העמל דלעומת זה שמבחי' עמלק אלא שלא יוכל לו כי מלחמה לה' בעמלק כו' ע"ש.

Il n'en va pas ainsi du niveau de Yaakov: puisque Yaakov est encore au niveau du service et de l'effort dans la sainteté, le labeur du côté opposé, qui relève du niveau d'Amalek, se dresse donc contre lui; toutefois, il ne peut l'emporter sur lui, car « Havaya est en guerre contre Amalek », etc. Voir là-bas.

אך א"א להגיע לבחי' ישראל שהוא בחי' שבת אם לא ע"י קדימת בחי' יעקב שהוא עבודה דחול על דרך מי שטרח בע"ש [בערב שבת] דוקא אז יאכל בשבת.

Mais il est impossible d'atteindre le niveau de Yisrael, qui est le niveau du Chabbat, sans que le niveau de Yaakov, qui est le service des jours de la semaine, le précède; c'est comme il est dit: « Celui qui a peiné la veille du Chabbat », alors seulement « mangera le Chabbat ».

39 ולכן הקורא לישראל יעקב אינו עובר בעשה כמו הקורא לאברהם אברם משום דלא נעקר שם יעקב לגמרי מישראל

Et c'est pourquoi celui qui appelle Israël «Yaakov» ne transgresse pas un commandement positif, contrairement à celui qui appelle Avraham «Avram», car le nom Yaakov n'a pas été entièrement aboli au profit de celui d'Israël;

דהא אהדריי' [אהדריה] קרא וקראו יעקב והיינו מטעם הנ"ל שא"א להגיע לבחיי ישראל אלא ע"י קדימת בחיי יעקב

car l'Écriture revint et l'appela Yaakov. Cela tient à la raison mentionnée plus haut : il est impossible d'atteindre le niveau d'Israël sans passer d'abord par celui de Yaakov ;

כי מתחלה צ"ל עסק הבירורים שבחול לתקן ההסתר כו' שזהו עבודת בחיי יעקב ואח"כ יאכל בשבת להעלותם מעלה מעלה ולהתענג על ה' וכמ"ש במ"א.

car il faut d'abord accomplir le travail des affinements (birourim) des jours de semaine, afin de rectifier la dissimulation, etc. ; tel est le service du niveau de Yaakov. Ensuite, «il mangera pendant Chabbat», pour les élever toujours plus haut et se délecter en D.ieu, comme il est expliqué ailleurs.

40 וזהו מה שאומרים במוצאי שבת אל תירא עבדי יעקבכו'. כ בשבת אנו בבחינת ישראל שא"צ [שאינן צריך] /

שאינו צריך] לבחיי עבודה ויגיעה לברר בירורים

Et c'est pourquoi, à la sortie du Chabbat, nous disons : « Ne crains pas, Yaakov, Mon serviteur », etc. : car, le Chabbat, nous sommes au niveau de Yisrael, qui n'a pas besoin du niveau du service et de l'effort nécessaires pour raffiner les éléments à raffiner,

כי בורר אסור רק אנו אז בבחיי בן בנים למקום ועיין זהר (ח"ג [חלק ג'] דצ"ד) ואח"כ במוצאי שבת שמסתלקת הנשמה יתירה

car il est interdit de trier ; nous sommes alors plutôt au niveau d'un fils, « enfants du Lieu » (voir le Zohar, partie III, 94). Puis, à la sortie du Chabbat, lorsque l'âme supplémentaire se retire,

וצריך לחזור ולירד להיות בבחיי יעקב עבדי בכל ששת ימי המעשה לברר בירורים בבי"ע כו' לכך אומר אל תירא עבדי יעקב כו' מלירד שם

il faut redescendre pour être au niveau de « Yaakov, Mon serviteur » durant les six jours de la semaine, afin de raffiner les éléments à raffiner dans Béria, Yetsira et Assiya, etc. C'est pourquoi l'on dit : « Ne crains pas, Yaakov, Mon serviteur », etc. [ne crains pas] d'y descendre ;

ובזה נותנים כח ועוז כו' והיא ירידה צורך עלייה בשבת שאח"כ וכן בכל יום יש מעין שבת בק"ש
[בקריאת שמע] ותפלה שאוי' [שאומרים] שמע ישראל כו' עמ"ש ע"פ יונתני]:

et par là sont accordées force et vigueur, etc. C'est une descente en vue d'une élévation, lors du Chabbat suivant. De même, chaque jour comporte une sorte de Chabbat dans le Chema et la prière, lorsque nous disons : « Écoute, Israël », etc. ; voir ce qui est écrit sur le verset « Ma colombe ».

41 ותרועת מלך בו. הנה בפ"י תרועת יש שני פירושים. הא' לשון שכירה ופירור כמו תרועם כשכט ברזל
והב' לשון חיבה וריעות וכדפרש"י [וכדפירש רש"י / וכדפירוש רש"י] בחומש כאן ושניהם אמת.

«Et la teroua du Roi est en lui.» Or, le terme teroua possède deux interprétations. La première désigne la brisure et le démembrement, comme dans «Tu les briseras (teroem) avec un sceptre de fer»; la seconde désigne l'affection et l'amitié, comme l'explique Rachi dans le 'Houmach à propos de ce verset. Les deux sont vraies.

דהנה יש להבין דפעם מצינו דכתיב מלך במשפט יעמיד ארץ ודינא דמלכותא דינא שהוא מבחי' גבורות
ופעם כתיב באור פני מלך חיים אנפוי דמלכא נהירין בבחי' חסדים.

Il faut comprendre : nous trouvons parfois écrit : «Un roi établit le pays par la justice» et «la loi du royaume est la loi», ce qui relève du niveau des Guevourot (rigueurs); et parfois il est écrit : «Dans la lumière du visage du Roi est la vie», «le visage du Roi rayonne», au niveau des 'Hassadim (bontés).

אך הענין הוא די' בחי' במדת מלך וכמ"ש בזהר בפ' ויחי (דרל"ט ע"א) כד מלכא יתיב על כורסיא
איברי מלך עילאה וכד נחית לעבדוי

L'explication est la suivante : il existe deux niveaux dans l'attribut de Roi, comme il est écrit dans le Zohar, paracha Vayé'hi (239a) : «Lorsque le Roi siège sur Son trône, Il est appelé le Roi suprême; et lorsqu'Il descend vers Ses serviteurs,

מלך זוטא איקרי שבימות החול כשמתלבש בבי"ע מלך זוטא איקרי וירידה זו הוא ע"י גבורות וצמצומים כמ"ש כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך ידברו וכמ"ש במ"א ואזי במשפט יעמיד כו' דינא דמלכותא כו'.

Il est appelé le Roi inférieur. » C'est-à-dire que, les jours de semaine, lorsqu'Il est revêtu dans Bé-ria, Yetsira et Assiya, Il est appelé le «Roi inférieur». Cette descente s'opère par les Guevourots et les contractions, comme il est écrit: «Ils parleront de la gloire de Ton royaume et raconteront Ta puissance (Guevoura)», ainsi qu'il est expliqué ailleurs. Alors, «Il établit par la justice», etc., «la loi du royaume», etc.

משא"כ בשבת הוא בחי' כד יתיב על כורסיא וכמ"ש בזהר פ' תרומה (דקל"ה סע"א [סוף עמוד א] וע"ב)

Mais il n'en est pas ainsi le Chabbat: c'est le niveau de «lorsqu'Il siège sur Son trône», comme il est écrit dans le Zohar, paracha Terouma (fin de 135a et 135b);

והיינו שבשבת הוא עליות העולמות ובחי' מדת מלכותו עולה ומתייחדת בשרשה בבחי' אצילות וע"ז נאמר באור פני מלך כו'

c'est-à-dire que, le Chabbat, les mondes s'élèvent et le niveau de l'attribut de Sa Mal'hout (souveraineté) s'élève et s'unit à sa racine, au niveau d'Atsilout (Émanation). C'est à ce propos qu'il est dit: «Dans la lumière du visage du Roi», etc.,

ואנפאה נהירין בנהירא עילאה ע"י התגלות עונג העליון מבחי' רעוא דכל רעיון שמתגלה בשבת במדת מלכותו ית'

«et son visage rayonne de la lumière suprême», grâce à la révélation du plaisir suprême, issu du niveau de «la Volonté de toutes les volontés» (Raava de'khol R avin), qui se révèle le Chabbat dans l'attribut de Sa Mal'hout, béni soit-Il.

וזהו תרועת מלך בו ל' [לשון] ריעות וחיבה דקאי אבחי' ישראל שהוא בחי' שבת שאז ה' אלקיו עמו ממש שמתענג על ה' כנ"ל.

Tel est le sens de «la teroua du Roi est en lui»: le terme désigne l'amitié et l'affection, et se rapporte au niveau de Yisrael, qui est le niveau du Chabbat. Alors, «Havaya, son D.ieu, est véritablement avec lui», car il prend plaisir en D.ieu, comme mentionné plus haut.

42 ונמשך בחי' תרועת מלך בו היינו גילוי בחי' ריעות וחיבה מבחי' רעוא דכל רעוין שנמשך במדת מל'

Et se trouve ainsi attiré le niveau de «la teroua du Roi est en lui»: c'est-à-dire le dévoilement du niveau de l'amitié et de l'affection provenant de la Volonté de toutes les volontés, qui se prolonge dans l'attribut de Mal'hout,

שהיא כנס"י [כנסת ישראל] [ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה והיה מדי חדש וע' בזהר ח"א [חלק א'] דקנ"א א' ודף ר"ו ע"ב]

qui est Knesset Israël (l'Assemblée d'Israël) [et voyez également ce qui est écrit à ce sujet dans le maamar commençant par «Et il adviendra, de nouvelle lune en nouvelle lune», ainsi que dans le Zohar, partie I, 151a et folio 206b];

וגם עי"ז נמתקים כל הדינין וגבורות הנמשכים מבחי' דינא דמלכותא בששת ימי המעשה מחמת התגלות רעוא דכל רעוין וכמ"ש בזהר תרומה שם וכל דינין מתעברין מינה כו'.

et, de plus, grâce à cela, tous les jugements et toutes les Guevourot qui se prolongent du niveau de «la loi du royaume» pendant les six jours de la semaine sont adoucis, en raison du dévoilement de la Volonté de toutes les volontés, comme il est écrit à cet endroit dans le Zohar, Terouma: «et tous les jugements s'éloignent d'elle», etc.

43 וזהו תרועת מלך בו כפי' הראשון לשון שבירה ופירור דהיינו שמתפררים הגבורות וזהו מיתוקן וכמ"ש אתה פוררת בעזך ים, וכידוע ג"כ בענין כוונת התרועה בתקיעת שופר דר"ה [דראש השנה] שהיא לפרר גבורות עליונות דיצחק כמ"ש בזהר אמור.

Et c'est là le sens de «la teroua du Roi est en lui», selon la première interprétation, où le terme désigne le brisement et l'émiettement: les Guevourot sont émiettées, et c'est ainsi qu'elles sont adoucies, comme il est écrit: «Tu as brisé la mer par Ta puissance»; de même, on sait que l'intention de la teroua lors de la sonnerie du chofar à Roch Hachana est d'émietter les Guevourot supérieures d'Its'hak, comme il est écrit dans le Zohar, Emor.

ותרועה ופירור זה הוא עי"י התגלות בחי' רעדכ"ר [רעוא דכל רעוין] שהוא ענין ריעות וחיבה נמצא ב' הפירושים עולים בקנה א':

Et ce brisement et cet émiettement par la teroua s'accomplissent par la révélation du niveau de la Volonté de toutes les volontés, qui relève de l'amitié et de l'affection. Il s'ensuit que les deux interprétations s'accordent parfaitement.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/balak/3/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak